

సమస్త ప్రకటింపబడును ౩౦౪౨౪౩

1915 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 27 వ తేది సోమవారము

No 153

సనామ సంవత్సర భాద్రపద బహుళ చవితి ర.

సంచిక ౧౫౩

ఉచితముగ

భూతభవిష్యద్వర్తమానములను తెలిసికొనుటకు పామును, ప్రపంచమునందును ప్రతిమానపుడును, తెలిసికొనదగినవి మూడు మాత్రమే. అవి యేదైనను భూతభవిష్యద్వర్తమానముల ఫలములే గదా! మీయొక్క ఆయుధాయుధము, భాగ్యము, సంతానము, బిడ్డ, కళత్రము మొదలగు వానిని గురించి మీ కుచితముగ వ్రాసి పంపబడును. అందులకు మీరు త్వరపడి చేయవలసిన దేమిదన:- మీ జన్మజాతకమున్న యెడల దానితో పుట్టిన తేదీయను, నెలయను, సంవత్సరమును, జననకాల ఘడియలను పంపుడు. అవిలేనియెడల నెలయను, సంవత్సరమును చూపు. అవియును లేనియెడల ఒక్కసంవత్సరమే చూపు. అదియును లేనియెడల కొంచెమించుమించుగ తమకమున్నును తెలుపుచు తమతమ స్వహస్తలిఖితముగ గాని లేక వ్రాసితో మాత్రముగాని ఒక యంత్రరచిత వ్రాసిపంపవలయును. అపుడు నామమును బట్టియు, వారివారి వ్రాసినబట్టియుగూడ జాతకములు తయారుచేసి ఫలములు వ్రాసిపంపుదుము.

ఇంకను మాచేజేయబడి పుల్లొత్తరమాపముగ నున్న జాతకఫల మణిమంజుర్యము, 220 పుల్లొత్తరములును, ఉదాహరణములు గల జ్యోతిషగ్రంథముయొక్క పుధుగుచ్చమును, దానితో జాతకమును భృగుసంహిత మొదలగు గ్రంథములనుబట్టియు, మాయనాభక జ్ఞానమునుబట్టియు, ఫలములను వ్రాసి పోస్తేజీసహాయ. 1-12-0 లకు పి. పి. గా పంపుదు. ఈ గ్రంథమును కొనవారికి మాత్రమే ఈవిబంధనలు వర్తించును. 220 పుల్లొత్తరములు గల యీ గ్రంథముయొక్క మొదల తాము చదివిన పిచ్చుట తమకే తెలియగలను. మఱియును తమ జాతక ఫలములను తాము చూచుకొనిన పిచ్చుట విశేషపు సామ్య వ్యయశాది మఱియొకరిచేత వ్రాయించుకొనినను వింత బుబుళుగా నుండలేదని మీరు యిమ్మి మమ్మి స్తుతించకమానను చేసేవలె మాకు యాగ్యతాపత్రికల సంపాదకులము.

వి. యమ్. శర్మ అండు బ్రదర్స్,
అమలాపురం, గోదావరిజిల్లా

నశింపజేయునది

కార్టోర్ పాడరు

ములు, ఈగలు, చిచ్చుటలు మున్నగు క్రిముల బుట్టించు పురుగులు. టికె 1 కి అ. 0-5-1

కాటోలు వత్తులు

వి, ఈగలను నశింపజేయును పారడోలును

240 కట్టలుగల పెట్టె 1-కి అ 12

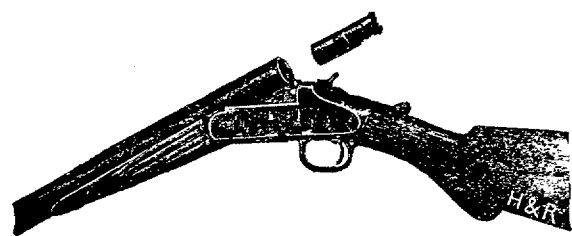
దాగములకు చీమలును పడక టిండ్లయందు కల్లులును, దోమ పీటికలను చిరులనుండి కాపాడును

యెడల మలేరియా గోగములు గాండ కార్టోలు నిమ్మ కాపాడి సానిట్రేషన్లను వినియోగించునది అతిశయముగా నుండలేదు. గ్రంథములయందు అనేక బంగారుపత్రములను గొప్ప బంగారు వి. ఆఖమి అండు కంపెనీ, ఒకానొక, జపాన్ వారిచే "మన గాడగుపొట్లములు మాదిరిచూచుటకుగాను ఆర్థికాధిపతి" అని పేర్కొనబడి వ్రాసియున్నాను తమ చిరునామా పోస్టు, టెలిగ్రాములచేతలయును.

ప్రి. హరప్రసాద్,
చైవాబజాగు గోడు, మదరాసు.

తుపాకులు!

తుపాకులు!

తుపాకులు, రివాల్వర్లు, షోటాలు, మందు మొదలగు సామానులు మిగుల సరసముగా విక్రయించబడును. వలయువారు క్యాటలాగులు ఈ అడ్డనుకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

యల్. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కో,

12, పాపన్న బ్రాడ్రే, మదరాసు.

"అనంద" గ్రంథమాలయందలి ప్రథమకుసుమము

శ్రీ వాల్మీకి రామాయణము

ఆంధ్రవచనము.

ఈ పుస్తకమునందు మొత్తము 115 అతిసుందరమైన పటములున్నవి. కొన్నిచ్రతులే మిగిలి యుండుటవల్ల శీఘ్రముగానే వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును.

బాల, ఆయోధ్యాకాండములు-గీం పానుకాగితము కాల్గి కొర్రెండు గిల్లుకేను. ౧ సంపుటము ౪౦ పటములు 3 రం ఆరణ్య, కీష్కింధా, నుస్థకాండములు-గీం పానుకాగితము కాల్గి కొర్రెండు ౧ సంపుటము ౪గీ పటములు ౪ రం యుద్ధకాండము-మూడుభాగములు, 3౪ పటములు 3 రం లైబ్రరీయెడిషన్-౪౦పాను కాగితములపైన మంచిఅచ్చు, మేలైనకాల్గి కొర్రెండు, బాల, ఆయోధ్యాకాండములు-గీం డిటో ఆరణ్య, కీష్కింధా, నుందరకాండములు-గీం డిటో యుద్ధకాండము మూడుభాగములసంపుటము ౪ రం ౪౧ మకాలనిష్ఠయము ౦ రం

వైగంధములకు తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అండు కో,

అనందముద్రాలయము, మదరాసు

కస్తూరి

విషజ్వరం, కలరాకు, సందికి, బాలింతకు కోగములకు, వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమున కన్న ప్రియమగుటచేతను, నవనర సమయములందు దొరకుట దుస్సరము మాడిపోయిందలి కస్తూరి యందితర పదార్థము తేలియును జేర్చబడవు. ఇంత వరకు మా తావునుండి కొనినవారల కీ విషయము తెలిసియున్నది. కొనినవా రొకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లుచేయుటవలన కలితి కస్తూరిని గొని మోసపోరు. తులం 1-కి రూ 30-0-0 అన్యుతాంజనండిపో 109 ఫెర్రెకోడ్లు, బాంబాయి

డాక్టరు బర్నార్డ్ గారి రక్షణాలయములు

[ఇ. సుబ్బకృష్ణయ్యగారు.]

ఈ రక్షణాలయములయొక్క నలునదితోమొదల పాంశత్వక కార్య వివరణము ప్రకటింపబడినది. ఈ కార్యవివరణము యొక్క సారాంశమును ఇంగ్లీషు మేయిర్ అను పత్రికలో ప్రచురమై యున్నది. ఈ రక్షణాలయముల ద్వారా 7251 బిడ్డలు (8599 బాలుకు, 8652 బాలికలు) గడచిన డిసెంబరు నెల 31 న తారీఖు వాటివరకును సంరక్షింపబడినటుల తెలుచున్నది. గత సంవత్సరమున మాత్రము కాళ్ళతముగ వాలయములలోనికి చేర్చుకొనిబడినవారి సంఖ్య 1029 బాలుకును, బాలికలును. వీరలలో మూడింట రెండుపాళ్లు లండను నగరము నకు జేరినవారు. ఈ గడచిన 49 సంవత్సరములలోను నీ రక్షణాలయములచే కాపాడబడినవారి సంఖ్య 80,548. వీరలలో 658 మంది అయిదు సంవత్సరములకు లోబడిన శిశువులై యున్నారు. 806 అంగ విహీనులు, గ్రుడ్డివారు, చెవిటివారు, మూకలు ఇంకను నానావిధములగు భౌతిక సంబంధమైనకష్టములనుగలవారై యుండిరి. 900 మంది బాలుకులు, బాలికలును, వ్యక్తము విద్యలం ఆచుచుండిరి. 800 బాలుకు నా కాదశమున జేరుటకు తయారుచుండిరి. గతవత్సరమున ఈ రక్షణాలయములచే సహాయము పొందినవారి సంఖ్య 14126 సరాసరికి 7480 బిడ్డలు సంవత్సరము పొడుగునను ఆశ్రయములలో నుండుచు వచ్చిరి. కాళ్ళత సహాయమును బడయూ నిమిత్తమై సరాసరి వారమునకు 20 మంది జేర్చుకొనుచువచ్చిరి. ఇక నశేసుల తాత్కాలిక సహాయమును బడసిరి. దేశసేన చేరుటకై యాయుధ్యమును తమ ప్రాణముల నర్పించుటకు బర్నార్డ్ గారి బాలుర నేతలు ఆత్మత్యాసముతో ముందుకు వచ్చిరి. వారిలో నిద్రవరకే 1509 మంది దేశసేనచేయుచు వీరస్వయంచు పొందియున్నారు. ఇదివరకు జరిగిన నాకా సంగ్రామములన్నిటిలోను బర్నార్డ్ గారి బాలురుండియే యున్నారు. వారిలో నశేసులు తమ దేశమునకై జీవితముల నర్పించి రని కేరకు జెప్పవలయునా?

ఈ బర్నార్డ్ రక్షణాలయము లేవిధముగ స్థాపింపబడినది, ఎటుల ఆభివృద్ధి పొందినది. నిగ్రాహక శిశువుల విశిష్ట బాగుపడినది, వారేవిధముగ దేశముయొక్క ఆభివృద్ధికి సోదగునట్టి విద్యలను నియంత్రములములలో బడసిరి అను విషయములనుగూర్చి వాచుగా తెలిసికొనివలయున్న హాడర్ అందు స్టేట్ మెంట్ అను పుస్తక ప్రచారకులవద్దకుండి మిమయర్స్ ఆఫ్ డాక్టర్ బర్నార్డ్ అగు పుస్తకమును జదివి న యాయదృశ్యమైన భవ్యప్రణాళిని తెలిసికొనగలరు. ఈ పుస్తకము ఖరీదు 12 పిత్రింకలు అనగా రూపు 9-0-0 లు.

ఇటువంటి పుస్తకములను సామాన్యులు కొనజాలరు. కావున పుస్తక భాండాగారములను పాలించువారిట్టి యుత్కృష్ట ప్రయత్నములను వెప్పించి జనులకు మంచిమంచి విషయములను బోధించుటకు పయిత్నించవలయును. లేదని పుస్తక భాండాగారము లన్ని నా లేకపోయినను సమానమే.

ఈ శిశువకటాక్షమువలన నాకీ పుస్తక మొక సంవత్సరము నకు పూర్ణము లభించినది. మిగుల యాతురతతోడను, శ్రద్ధతోడను, భక్తితోడను, ఆ పుస్తకమును పఠించితిని. అందులోని సంకతులన్నియు ఇశ్చము నాకు బాగుగ భావకము లేకపోయినను, డాక్టరు బర్నార్డ్ యేవిధమున కట్టి చూసాత్కార్యము నకు పూనుకొనినో యానూహద్యమైతము మాత్ర మింకను నావ్యాదయమున నాలుగొని యున్నది. ఆకథ యిదియే.

డాక్టరు బర్నార్డ్ వైద్యకళాశాలయందు కాత్రు పరీతులై జడవుచుండివాడు. అట్టి తరుణమున తాను నివసించుచుండు స్థాంతములలోని బిడ్డలు కడువీడవారి సంతానములకు టిచే విద్య నేర్పుట కేవిధమైన యాచనలములు లేమింకేనీ, బర్నార్డ్ ఒక గాడిభానాన అద్దెకు తీసికొని దానిని చుట్టొకటి అందులో కొందఱు బాలురను చేర్చి వారికి విద్య నేర్పడితాడు. బాలురు ప్రతిదినమును శ్రద్ధతో తన మాతృకాలకు వచ్చు నిమిత్తమై వారిని పాఠశాలనుండి పంపివేయునపుడు ఒకగిన్నెడు లేనీరు ఇచ్చివచ్చుచుండినాడు. ఇట్లు తాన కొందఱు బాలుర నాకర్పించి వారికి శ్రద్ధతో విద్య నేర్పుచుండ ఒకానొకనాడు, చికిరి పోయినబట్టి

తో, కృశించిన దేహముతో, ముడతలు పడుచుండుకడుపుతో దీవదనుడగు నొకబాలుడు డాక్టరు బర్నార్డ్ కడకు వచ్చెను. ఆబాలునివృత్తాంతముంతయును బర్నార్డ్ కనుగొని, ఆతః ఈ ప్రపంచమున దిక్కెవరును లేనటులును, నిజముట నీడయు, పరుండుకొనుటకు స్థలమును లేదనియు, తనవం వారింకను నశేసులు గలరనియు చెప్పెను. ఈమటులువిన్నవ త్రమనకరుణాన్యునైనాండ్రుడగు బర్నార్డ్ ఆబాలుని నాదరింక కడుపునండ భోజనమును పెట్టించి, మంచిబట్టలనిచ్చి వెంట యాబాలుని వెంట వెడలి లండనునగరమునందలి సందుగొందు నన్నిటిని వెదకివెదకి యాబాలునినంటివారిని నశేసులను గాంచెను.

“ఈమహానగరమున నేమిటి, యంతమంది నిరాశ్రయ లగు బాలురుండులేమిటి? ఎందరు తాము సకల శిశుర మాలననుభవించుచు, తమ కెక్కువగానున్న ధనమును వినియోగక గుచు నుద్దేశ్యముతో నెంతయో తమాషా క్రిందను. విన్నోముగను ఖర్చు పెట్టుచుండుట లేదు. ఈశిశువును మనకు విశిష్టమును సద్వినియోగపఱుచుటకు నిచ్చెనుగాని డుబారాఖానాను చేయుటకుగాదు. మానవసేవలేని జీవనము పశుజీవనముగానీ, దేవాశ్రయసంభూతముగ నధ్యాత్మిక జీవనము కానేరదు. ఏవిధమున నైనను ఇట్టి ఘోరమైనయశ్చిద్దను, ఇట్టినిర్మలమైన జీవితముల వివాళమును, ఈయధర్మమును, పోషించుట నావిధియని ఆదినను ననే తనకన్నులను తెరచినట్టి యాయ వాధవాలా సముత్థముననే పుట్టివచ్చెను.

అటుతరువాత నామహానగరమున కేవలము ధనసంపత్తి పలుకబడి, జనసహాయము మొదలగు కార్యాచరణమున కాకలసిన సాధనము లేనియు లేనివాడైనను, ఈశిశునికృతజ్ఞతై శ్రావ్యమునుమాత్రము వీడక తట్టుదలతో పనిచేయుటకు నారంభించెను. తానుపరీక్షకు జదువుటకుగూడ ముగిసెను. ధర పరామణుడని ప్రసిద్ధికెక్కిన లార్డు మెప్పెనబరిగారితో జరియించుచేసికొని, ఆయనకు వెంటబెట్టికొనిపోయి, యానిగృహ్యలగు బాలుర, బాలికలసమూహమునుజూపి, యాయ హృదయము కరగునటుల జేసెను. బర్నార్డ్ గారిచే పూర్వోనబడిన యుద్యమము క్రమక్రియముగా ఎంతఫలప్రదమైనదో చూడుడు.

ఈ విషయమై ఇంకొక ముఖ్యమైన సంగతి చెప్పవలసియున్నది. అది యేమనగా, బర్నార్డ్ ప్రజలయొక్క సహాయమునకై యెదురుచూచుచుండినను, వారిని మెప్పించవలయునని గాని ధనముగలవారిని యాశ్రయించుట గాని, భవిష్యద్దాతలను పొగడుటగాని యాశ్రయించుటగాని యెన్నడును యెదురగట్టు. మీడుమిక్కిలి ధనము నయ్యలవారు సహించుటను నామధేయములను తెలుపకయే సహాయము కలుపలసినట్లును, తాను ప్రయరించెడి తక్కులలోగూడ నీల సెంబరులు మాత్రమే ప్రయరింపబడునుగాని దాతలయొక్క పేర్లెచ్చుటకు పుట్టింపబడువనియు గూడ నిందతీసి వేల్పుచు నజయుగా ఈశిశుర విశ్వాసముగలవారు, తాము పూనికొనిన కార్యము ముందవియు. తాము ఈశిశురాదేశకులై కార్యమునకు గడంగుటచే నామహానీయుని యుద్దేశ్యముచే తనకార్యము జనుప్రదము కాగలదనియు, దృఢ విశ్వాసము గల వాగుటచే వారెల్లపుడును, ఫలాపేక్ష లేక కేవలము తమయొక్క విధులనుమాత్రమే నెరవేర్చుచుండురు. అట్టివారికి ధనవంతులను సమయాసమయములం య పొగడవలసి నయ గత్య మే లేదు.

క్రొత్త రీతిని అనుసరించి చేయుబడినది.

ఏ శ్రీకృతు తమకనిన, బజారులో దొరకెడ కల్ల తాలిపోవుచున్నవో ఆలోచించవలయును. తతయాదాచేయబడియున్నది వలన వెంట్రుకలు గాలక చేసి శుభమును చల్లగాను. ఊగుతేగ నెరియని యెటుల దానిని తెలియనివాడొక్క నల్లని మెడలగు కలిగించి యింకను నునానన మిట్ట మెనునానండు ఒక బంగ పుత్రికయు పొసంగియున్నా మాకు కచ్చుచున్నవి. కామి

జంపియుండు ఒకసారికి ఊరయొగింపదగినంతమాత్రముగల వెల నీసా 1-కి రూ 1-0-0 మునునీసాలప 2-10-0 ని సాల్ ఏబంటు:-అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్స్ గాను ఏజంట్:- శుభా పురుషోత్తమ మూర్తి,

మదనపల్లె డివిజన్ సభ

మదనపల్లె జిల్లా కార్యదర్శి క్లబ్బులో 3-9-19 వ తేది సాయంత్రం 5 గంటలకు జరిగిన మదనపల్లె సబ్ డివిజన్ సభ కార్యనిర్వాహక సభవార్యుల కార్యసంగ్రహము.

హాజరు

మ-రా-రా-శ్రీ, 1. నెమలి పట్టాభి రామరావుగారు 2. వీ. ప్రెసిడెంటు 3. నెమలి వెంకటసుబ్బారావుగారు 4. ఎ. 3. ఆర్. గోపాల్ సామెలుగారు 5. ఆర్. వెంకటసామి నాయుడుగారు 6. ఆర్. శేషగిరిరావుగారు 7. యస్. వి. నరసింహాచార్యులు 8. బొంబేల వెంకట్రామయ్య శెట్టిగారు 9. బి. యస్. శేషగిరిరావుగారు 10. బి. వి. ఎస్. 9. బి. జయ రంగరావుగారు కెటిగిరిలు

మనసభకు ప్రెసిడెంటుగారు 23-8-1915 సంవత్సరం కుర్రబలకొట్ట గ్రామం తదితర పోయియుండినప్పుడు పోలింగులను అంశముల సంగ్రహమును చరచడమయినది.

అందులోని పార్టా 2-40-50 ఎకరములు ఆరుకట్టను పొడవల చేయుట చేయుటకు రెండుమాత్రమున్నది. యీ రెండును శిఖరు గాయాల్లు తెలియజేస్తున్నది. 50 ఎకరములు సాకేరిగను నాయుడు చెరువు 6 నెలలు నీళ్లు నిలువజేసిన మోతాదుగల చెరువు అని చెప్పబడుచున్నది గాని యిందులో 4 నెలలు నీళ్లు నిలువజేయు నిలవడములేదు. దాని 4 వ తరగతి చెరువుగా చేర్చియున్నప్పటికి ప్రీ కేరియసు ఆధారముగా నమూనా ముంద లేదు. తూము ఓటు అన్నీ మరలకు మరమ్మతు కావలసి ట్టున్న తెలియజేస్తున్నది. కట్టయున్న అందలి రాతికట్టడమున్న మిక్కిలి హిస్టోరిలో యున్నట్లు తెలుసుచెప్పరాదు ప్రీ కేరియసు ఆధారములేరిన మరెముక 4 నెలల మోతాదుగల రాముని చెరువును చాలామరమ్మతు కావలసియున్నదని తెలియజేస్తున్నది.

ఈభాగమున పడవపల్లెతాలూకా తాళిదారువాటికి పంపవలసివట్టు తీర్మానించడ మయినది.

పార్టా 6. కుర్రబలకొట్ట గ్రామంలోని యిండ్లలోని భావుల నీళ్లు పుట్టుగా యున్నవి. కనుక గ్రామపుత్రులకు చివరను ఒకటిన్నీ దక్షిణపు చివరను మరెముకటిన్నీ మంచినీళ్లు భావులలోపుట్టుకు తాలూకాబోర్డువారు అనుభవించుచున్నారు. దక్షిణపు కట్టు భావి పంచూర్తి అయి వాడుకలో యున్నది. గాని దాని మట్టు పట్టు పోదేశమున పరి శుభ్రముగ నుంచకపోవుటవలన నీరు నిలిచి మురుగుడు పట్టి యున్నది తాలూకాబోర్డు మొదల గారైన కరణం రాగ వేంద్రపు గారికి యీ సంగతి కనబరచినారు. వారు దానిని శుభ్రపరచించి చక్కగా వుంచవలసినదని వారికి తెలియపరచడమైనది.

ఉత్తరపు ప్రక్కననుండు భావి పూర్తి కాలేదు ముందు కంట్రాక్టు పనిపూర్తి సకాలములో చేయ లేదని అతని కంట్రాక్టు తాలూకా బోర్డు ఇంజనీరు గారు రద్దుచేసి సడరు గ్రామంలోని మరెముక శిథిల రెడ్డికి పనిపూర్తి చేయుటకు ఒప్పుగించివట్టు తెలుస్తున్నది. అతడు 10 అను గులు యిటిక గారలో కట్టడము పనిచేసి తక్కిన పని చేయుటకు కావలసిన సామానుల శ్రద్ధ పరచి నేరవించి యు న్నాడు. గాని మునుపటి కంట్రాక్టు తాలూకా బోర్డు వారికి అప్పీలు చేసినందువల్లను అతని అప్పీలు యింకను విమర్శ తేకుండుట చేతను యీపని నిశ్చయము యున్నది. ఈతకరాన త్వరలో విమర్శ కాబడి పని స్వీలో పూర్తిచేతురని నమ్ముచున్నాము. తేదియెడల వర్షములు ఆకంభమయిన యెడల మిగుల నష్టము సంభవించు చున్నను.

పై అంశములను మదనపల్లె తాళిదారువారికిని అందులో రెండవవార్షికము తప్ప తక్కిన భాగము జిల్లాబోర్డు యింజనీరు వారికిని తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటువారికిని తెలియ పరచవలసివట్టు తీర్మానించడమయినది.

పార్టా 8. గ్రంథంకోడ రస్తాలోనుండి కుర్రబలకొట్ట కనుక గ్రామమునకు నుమారు 1 మైలుదూరము ఒక గ్రామ కోడ్డునేమబడియున్నది. మొదటి 2 ఫర్లాగులు దూరమున్న కడపడ ఒక ఫర్లాగుదూరము కొంచె మించుమించుగ కంకర వేయవలసినదిగాని మధ్య భాగమున 4.5 ఫర్లాగుల దూరము ప్రదేశమందు అచ్చటచ్చట రస్తాప్రక్కల గులకకుప్పజేసిపోలి యుంచ బడినదిగాని కోడ్డుకు నేయబడియుండలేదు ఈ గులక రాములు బహుకాలముక్రిందలనే వేయబడినట్లుతోయచ్చునది. ఎందుకనగా, కొన్నిచోట్ల ఆ కుప్పల మధ్యనుండి ముండ్ల పొడలును వెలిగియున్నవి. మరిన్ని కుప్పలపై పట్ట భూములలో వేయబడియుండుటవలన పొలముతోపాటు దున్న

బడిన కొంతకొంత గులక యింతవలె స్వప్రయోజనమునకు ఉపయోగ పరచుకొనబడిన యున్నది. ఈకోడ్డు బంకమట్టికి కప్పబడియుండుటచేత వర్షాకాలములో మిక్కిలి యిబ్బండికలిగియును గనుక భిక్షుగాను నిలిచిన గులకవై నను త్వరలో కోడ్డుపొడ పరిమితిచేసేగాని మరలవాణా పొరంభమయినప్పుడు కొంతమట్టుకై వా యిబ్బండి తప్పకవచ్చు ఈ యంశములను జిల్లాబోర్డు యింజనీరుగారికిని తాలూకా బోర్డుప్రెసి డెంటుగారికిని తెలియపరచవలసినదని తీర్మానించ బడెను.

గ్రామ పాఠశాలకు గుంబి ప్రెసిడెంటు గారు తెలుగున వ్రాసిన చిన్న వ్యాసము చదవబడెను దానిని యీసభా ప్రసంగముతో అచ్చు నొత్తించి ప్రకటించవలసి వట్టు తీర్మానింపబడెను.

గ్రామ పాఠశాలకు గుంబి.

ఈ ఆగష్టు నెల 29 వ తేదీన కుర్రబలకొట్టగ్రామ గ్రామమునకు వెళ్ళియుండి నప్పుడు మేము చూచి నంత మట్టుకు తక్కిన గ్రామములలోవలె గాక యీ గ్రామములో వీధులు కూడినందవరకు శుభ్రముగానే యుంచుకొని యుండుటకుజూచి మిక్కిలి సంతోషించితిమి పట్టుటకు అను ప్రతులు మొదల. బాపభ సహాయ మునకు నసలి కలిగి యుండే బస్తీ గ్రామములకు దూరమునకు ఉండుటవలన ఎప్పుడైనా అంటు వ్యాధులు మొదలై.వి. సంభవించి నప్పుడు జననష్ట మునకు పాటుపడుచున్నది. ఈలాటి వ్యాధులు రాకుండానున్న సాధారణమైన ఆరోగ్య దశలో ఎప్పుడును ఉండుటకు గ్రామ పాఠశాలకు మిక్కిలి ఆవశ్యకమైన విషయము. సాధారణముగా మన దేశముల పులి దినము ఉదయమున ఇండ్ల లోను ఇండ్లముందరను వెంటలు జిమ్మి నీళ్లు చల్లి ముగ్గులు ఎర్ర ముగ్గు మొదలైన వానితో అలంకారము చేయుడము వాడుక యై యున్నది. అయితే కొంత సోమరితము చేతనో శక్తిహీనత తనో యీ పనిని కర్మముగా చేయడము లేదు వారివారి ఇండ్లను పులిదినము శుభ్రపరచు కొంటూ పిచ్చిమందర వెంటచేరే కుండా శుద్ధి పరచుచు వచ్చిన యెడల గ్రామపు వీధులు చూడుటకు ఎంతో రమణీయముగా నుండడమేగాక అంటు వ్యాధులు మొదలైన వానికి చోటియ్యకజరలు ఆరోగ్యమున చెరిది యుండురు. గనుక అందఱున్న యీ పని ముఖ్యముగా శ్రద్ధతో చేయ వలెను.

రెండవది-జనులు పాఠశాలకు ఉపయోగించు ఉదకము పశుధర్మముగా నుండవలెనట్టి దాహోదకమునకై ఉపయోగ పడు భావులు, చెలములు, కాలములు, గుంటలు సమీపమున యెలాటికత్తలమున్ను చేరనివ్వకూడదు. బట్టు ఉతకడము పశువులు మొదలగు వానిని కడగడము, వానివేద పంచితము వల్ల సమీపప్రదేశములకొంపి చేయడమును ఏమాత్రము మంచిదికాదు. కుండలు పాత్రలు కడిగి ఆకురికినీళ్ల సమీప ములోనైన పోయరాదు ఈయనలనీళ్లుచేరి కుల్లి దుర్గంధము పుట్టి అందులో క్రిమి కీటకములు ఉత్పత్తియై భావులు మొదలగు వానిలోని నీటిని కల్మషములుగా చేయును. ఈ నీటిని త్రాగినయెడల కోగములు తప్పకవచ్చును. నీళ్లను తెచ్చుటకు వైట్ల స్త్రీపురుషులు కొంచెము శ్రద్ధతోనుకొనిన యెడల యీదురాచారముగ లిదిపోవును. కుర్రబలకొట్ట కనుక దక్షిణమున తాలూకా బోర్డువారివల్ల త్రొక్కించబడియుండు మంచినీళ్ల భావిమట్టు గారచేసి కావలసిన కట్టించియున్నప్పటికిని ఆ కావలసినవాడ అకు అలముచేరి నీళ్లు నిలిచి కుల్లి దుర్గంధము కొట్టుచుండెను. ఆ గ్రామపు కరణము రాఘవేంద్రపుగారు తామీ తాలూకాబోర్డు మొదలయుండిన్ని యీ స్థితిని గడవించక పోవడము చాలా విచారణీయమని వారికి తెలియపరచడమయినది ఇకనుండు భావిమట్టు శుభ్రముగా నుండు ఏర్పాటు వారుచేయుదురని నమ్ముచున్నాము. జనులందరు వాటినివయములో తోడ్పడదురని కూడా నమ్ముచున్నాము.

కుర్రబలకొట్ట కనుక గ్రామములో మధ్య బహుళకు ఇరువైపులనుండు ఇండ్లకు వెరల్ల వసతిలేదు. వెరటితట్టు వీధులలో గుంటలు త్రొక్కి మురికినీరు అందులోకి వదలుచున్నాడు. యీ గుంటలలోని నీరు ఇండ్ల పెరల్లలోని భావుల లోనికి దిగి ఆభావుల నీళ్లను కల్మషములుగా చేయుచున్నది. ఈమరికి నీరును అట్టిప్పుడ పుడుతోడించి దూరముగా పొలములలో పోయించవలెను. వసతి యున్నచోట పెరల్లలో అరట్టు మొదలగు నీరు కొంత వృక్షములకువేసి వానికి మురికినీరు పారునట్లు చేయవచ్చును. ఇట్టి సందర్భము సాధారణముగా అన్న పట్టుకొనబడుచున్న ఉండవచ్చును. అందరు యీయింటి మురికినీరు విషయమై వారివారి సందర్భానుసారము ఏర్పాటుచేసుడము మూడవ గొప్ప విషయము.

నాలుగవది-ఇండ్లలో పశువులను కట్టుకొని వానివేద పంచితములచే కలిగెడు గొంపినల్ల ఈగలు నోములు ప్రబలమై సాధారణముగా ఇండ్లలో అందరికి వీసో వ్యాధులు కలుగుచున్నవి. ముఖ్యముగా యీ దినములలో పిల్లలకు వెదవలన కండ్ల కలకవల్ల బాధ ఎక్కువగా కలుగుచున్నది. పొలములలో పశువుల దొడ్లకుకట్టి పశువుల నక్కడ యుంచడము అన్ని విషయములను ఉత్తము. అట్లు చేయుటకు నీయవడనంతట ఇంటిలో జనులు పండుకొనే స్థలములకున్న భోజనములుచేయు చోట్ల నున్న కంటవండు ప్రదేశములకున్న దూరముగానై వా పశువులను కట్టి వానివేద పంచితములు చూడగి కంపుకొట్టుకుండా ఎప్పుటికప్పుడు ఎత్తి దూరమున ఎరువు కుప్పలలో చేర్చవలెను. ఈ విషయములను ప్రతియూరు రయితులకున్న ఇతర జనులకున్న గ్రామాధికార్థమి బల్ల ఉపాధ్యాయులమీ బోధపరచి వారున్న తగినశ్రద్ధ తీసుకొనిన యెడల గ్రామములు పరి శుభ్రముగా వుండుకొనినందువలన కలిగెడు లాభములను పొందుచున్నాడు.

నెమలి పట్టాభి రామరావు. ప్రసిడెంటు

బంటరి చుక్క.

- గీ. కాంతియేలేని కటికచీకటి నడుము బిక్కనోయిన మోముతో, వెంపుదక్కి- పులుకు పులుకుండు ఊకే పొగిలెకేల? యేమిపుట్టెన! ఓరిక్క! యేప్పడెల. 1
గీ. చెవులగుల తోడిమక్కలం కేరబోక యొంటజై మోము వాడగ నొడలునడక నేల నుతగ యేడ్చెడే! యేమికర్మ మొదలెనోవే! చెప్పుయ యోవాల. 2
గీ. చెప్పలేలాకొ నీమది కెందుచున్న చింతలను తోడివారితో చెలిమిగయర? నమ్మదగువారుకాక? విసంకరాకొ నీదుసాద? వీరితో జెప్ప నీకులాభ మేమిగల్గునటంచు నీవెంచితివో! యకటలోలోననే కుగిక్కి యడలనేల. 3
గీ. కష్టమున బంధుమిత్రుల కక్కరకు రాం టుమహావంకనేల? నీకన్నీటికిం కాంచి వెంచిన దైవమే కలకుగాదె? ఆతని నే నమ్ము మరచిపో మృత్తివేయ. 4
గీ. ఎకువంబోకు వానంకజాకు మోము నెత్తు మేలాకొ మరచిపో మేడ్చియేడ్చి పొగిలుకొ గోలుపోనేల? బ్రతికియున్న యెట్టికైన కృతజ్ఞుడవున్నె దైవ? మంతకకడదే? హా?నడే? అక్కటకట! 5

ఆయా, ఆంధ్ర కవనమున నూతన శకకళ ప్రభవించుచున్నదని మీరెరిగిన విషయమే. అట్లేయ సారస్వత సంగ్రహమున నూతనభావలు లాంఛనల మరము పుట్టుచున్న వడుటలో నవత్వమేమియులేదు. అట్టి నూతనభావనీతిములలో నిది యొక తరగతిలోక జేరును. దీనిని ఆంగ్లకావ్యమర్మకాశ్రమం డగు రసిక్ "రాగప్రమాదము" అనెను. దీనితత్వ మేమన, కవి హృదయగత భావానుగతియున్నట్లు కవికి కన్పట్టును. ఆ కారణమున కవి తన మనోభావములను ప్రకృతికాశోపియను. రాగము కవిదిగాని ప్రకృతిదికాదు కాని రాగోద్రేకమువలన ప్రమాద ము కవిమనమున జరించి, స్వమనోభావములు ప్రకృతి కాశో పింపజేయును. ఇదియే రాగప్రమాదతత్వము ఇట్టి రాగప్రమాద మే యీ "బంటరిచుక్క" యున గీతావళి యందుకనవగును. "కాంతియేలేని కటికచీకటి నడుమును" "బిక్కనోయిన మోముతో, వెంపుదక్కి" "చెవులగులతోడిమక్కలం కేరబోక, బంటరియై మోమువాడగ నొడలునడక" "పులుకు పులుకుండు ఊకే పొగిలుట" "బంటరిచుక్క, కవిహృదయ మందున్న విచారమును, బంధుమిత్రుల సాయమునందలి యపనమ్మకమును, కర్మ పరిపాకమందలి నమ్మకమును, దైవమందలి నమ్మకమును ఆతయను తెల్పుచున్నది.

దీనిలో లోపములున్నదని నే నెఱుంగుదును. కాని నూతన మైన రచనలవలన మన భావమును, సారస్వతమునకును చేటు కలుగు నను ఆశతోడను, నమ్మకముతోడను నీగితావళి పత్రికా ముఖమున లోకమున ప్రచురపరచ నెంచితిని.

బసవరాజు అప్పారావు. సీరియర్ బి. వి. క్లాసు, రాజధానికళాశాల, మద్రాసు.

విషయానుక్రమణిక.

డాక్టరు బర్నార్డ్ గారి రక్షణ కాలములు, ఆంధ్రోద్యమము	2
మదనపల్లె డివిజన్ లో సంఘము	8
ప్రధాన వ్యాసము:-	
రామమోహనుని గుణము	4
విరోధావాహనసంగ్రహము	
విదేశ తంత్రీ వార్తలు	5-6-7
వృత్తాంతములు	8-9
ఇంగ్లీషు తెలిగ్రామము	10-11-12-13
కాబులు	14
మా కడపజిల్లా కథలు	15

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 27-వ తేది
సోమవారము

రామమోహనుని గుణము

నేటిదివము శ్రీరాజా రామమోహనుని నిర్వాణ దినసము. హైందవభూమియందంతటను నుత్తమునుండి దక్షిణపు చివరవరకును నాతని స్మరణ జరుగు ననుటకు సందేహములేదు. ఈయుగపు నవన తేజస్సునకు కారణభూతు డయిన రామమోహనుచరిత్ర యందరకును నిచ్చుటకీ తెలిసియే యున్నది. దానిని గురించి కలుపురు కలుమారు వ్రాసియున్నారు. పలువురు కలుమారు పుష్కరించి యున్నారు. సూక్ష్మోక్తముల నన్నిటిని వ్రాయవలసిన యవసర మిప్పుడు లేదు. ఆతడు స్త్రీ సంతతికి చేసిన మహిమకారమును పెంచివర్ణించుట యు నవసరము కాదు. మన యభివృద్ధిలోని ఈతరుణమున రాజారామమోహనుని చరిత్రమును మరియొక విధముగా మనము వినియోగించుకొనవలసియున్నాము. ఆతనిగుణములలో నెక్కదానిపై మనము దృష్టాను కేంద్రీకృత మొనర్పవలసియున్నాము. అది యాతని కార్యవత్సల్యమును సందకు నాధారభూత మగు నాతని స్వార్థత్యాగమును నని మన మెన్నిసార్లు జ పము చేసినను వర్ణము కాజాలదనియే మానవ్యము. రాజారామమోహనుడు ఆతనిచేత స్పష్టపరచుచుండు రీతిని మహద్దేశ్యవస్తువును. అట్లుండియు తన మనసున పొడనూపిన సదుద్దేశ్య నిర్వహణమునకై ఇలువదలి, తల్లిని వీడి, తండ్రిని కాదని, మార్గము నడచి, అడవులబడి ఇకవల గుడిచి పరిశ్రమ చేయుట యతని విజయమునకు హేతువైయలరాలి నది. ఆత డన్ని యనుకూలములను కోరియుండిన నన్నిసుఖములను అపేక్షించియుండిన అన్ని బంధములను ద్రెంపుకొన లేకుండిన నాతని జాతివార మనిచెప్పకొని ఆత డాదినమాటలకంటె నెన్నియో తెల్లు మాటలాడుచు నాయకుల మని భ్రమపడుచుండు నిచ్చటి మనవారి మాటలవలెనే ఆతని మాటలను వ్యర్థములై నేటికిని సతీ సతీరూపము ననే యుండియుండును. మన మింకను నేపదునారవ శతాబ్దమునకో చేసిన వింతమానసులమై లోకవస్తు ప్రదర్శనాగార నివాసార్థముల మయి యుండుము. ఆతని స్వార్థత్యాగముతో కూడ నాతని పట్టుదలయు సక్రతిమానమయి యుండినది. నీజముగా స్వార్థత్యాగమును పట్టుదలయును సామాన్యముగా నవిభక్త భాగస్వాములు. కావున నొకటి గట్టిగా నున్న రెండవది వెంటనే వచ్చుచుండును. అందు చేత నేటిదివము ముఖ్యముగా మనము రాజారామమోహనుని జీవితమునుండి నేర్చుకొనవలసినది స్వధర్మ నిర్వహణమున విషయ సౌఖ్యవర్తిత్యాగ మనసరమున మొదల లక్ష్యపెట్టక దాని కుద్యుక్తులగుటయే. ఇదియే మనవానికి అందులో నాయకులకు ముఖ్యముగ గల వలసినగుణము భౌతికానుకూల

ములుచేడరాదు. మానసికానుకూలములుచేడరాదు కాని సంస్కర్తలు నాయకు లనుకీర్తిమాత్రము సాపాదితముకావలెను. సంఘాధ్యక్షులకు లనుసంత్సృప్తి సమకూరవలెను. ఇది పాసగనిపని యని రాజారామమోహనుడు తనజీవితముల వలన స్పష్టముగా తెలియజరిచినాడు. ఈ విస్పష్టసందర్భమును మన సోదరులును సోదరీమణులును గమనింతు రేని మన జీవనపు బన్ని శాఖలలోను రాజకీయ సాంఘికమత విషయక కొటుంబిక సంబంధములలో సారశ్య మేర్పడి సమాన స్వాతంత్ర్యముపై నాధారపడి యుండు పరిపూర్ణస్థితికి గంగివారము కాగలమనుట సిద్ధము.

సానికన్యపరిపాలన.

కడచినశనివారముసాయంత్రము మరల మా నగరపాలకులు సమావేశమయి. శ్రీయుత జి. ఏ. నటేశ్వరరావు గారి ముఖ్యతీర్మానమును పైచూపునకు నాశ్చర్యకరక మయినదానిని కొనివచ్చిరి. అం దలి సారాంశ మందరును గమనింపదగినది. నగర పాలకచట్టముల ననుసరించి అధికారులు పౌరుల నన్నివిధములను బాధ్యులను జేసి బెరించుట యటండ నప్ప డప్పుడు శిక్షించుచునుగూడ నుండురు. ఏతప్పునకై పౌరులు శిక్షార్హు లగుచున్నారో ఆతప్పే మానగరపాలనాధికారులుగాని ప్రభుత్వ మువారుగాని చేసినయెడల వీరిని శిక్షించునారు లేరు. కుక్కబండ్లలోను మురికినీటి బండ్లలోను ఆ యాముగిసి మిక్కిలి హెచ్చుగా నిండుటచేత దారి పొడుగున పడిపోవుకల్మషమున కెవ్వరును శిక్షింపబడుచుండుట లేదని యొకటియ పౌరులను గుటలు మూయాడని నిర్బంధించుచు విక్టోరియా హాట్టెలు మున్నగు చోటులగల మురుగుగుంటలను ప్రభుత్వ మువారే పూర్వచుండు లేదని మరి యొకటియు నటేశ్వరరావు గారుదాదరహరణార్థ మెత్తిచూపిరి. తమ ప్రతిపాదనను ప్రభుత్వము వారిని మానగర పాలక నిర్వాహకులచు మాత్రమే నమూదుచేరి. అందువలన ప్రభుత్వము వారికిని మానగరపాలకులకు గల సంబంధములును మా నగరపాలక కార్య నిర్వాహకులను నగరపాలకసంఘ సభ్యులకు గల సంబంధములును సంపూర్ణముగా వర్చలోనికి వచ్చెను. ప్రభుత్వమువారిగంటలు లేకున్న నగరపాలన కార్యమును పారిశుధ్య నిర్వహణ మును జరుగుటయే పాసగజాలరు. కావున ప్రభుత్వపువారి పై నగరపాలకసంఘమున కధికారము లేకుండుటయే సరి యని డాక్టరు నాయరు గారు వాదించిరి. కాని తక్కినసభ్యులందరును నగరపాలకాధ్యక్షునితో సహా గ్రాంటు లిచ్చుటవేరు, పురని వాసమొనర్చుటవేరు కావున ప్రభుత్వమువారును పౌరులతో సమానస్థానము నీవిషయముల సంగీకరింపవలసినదనియే యభిప్రాయకడిరి. భవనిర్మాణసహస్యను విప్పిచెప్పుచు ప్రభుత్వమువారి నిర్మాణ పండితుడు గృహరూప నిర్ణయ మొనర్చుటను జేసి వారు కట్టు కట్టడములవిషయమున నగరపాలనాధికారుల జోక్య ముండకూడని తెచ్చువాదము సరియైనదికాదని మెలొనిగారు చూపినకారణమే యంతటను ప్రవర్తించునని మా నమృతము. ప్రభుత్వమువారు తమయధికార మొంతవరకు పెట్టుకొనవలెనే అంతవరకు పెట్టుకొని దానికి లోబడి పురపాలనా శాసనము లొనర్చుచున్నారు. ఆశాసనముల ననుసరించి పురపాలకులు సూక్ష్మవిషయములను కార్యరూపమున బెట్టి నిర్వహించు చున్నారు. స్థూలసూత్రములకు తామధికారులై యున్నప్పుడు ప్రభుత్వమువారు కార్యనిర్వహణమున తామధికార మిచ్చినవారికి జవాబుదారీ లగుట న్యాయ మాత్రమని చెప్పకతప్పుదు. రానుండు మద్రాసు పురపాలకశాసనా సంస్కారమున నీవిషయము

జ ప్రియం దుంచుకొనవలెనని మానగర పాలకులు జ్ఞాపించెను. ఇందు ఏకగ్రీవముగాచేసిక ప్రార్థనవృత్త కాకుండును గాక యని కోరుచున్నాము. ఇది యెంత యవసరమో ఇంతకంటెను నవసరమునది నగరపాలకాధికారులయు నగరపాలక సంఘసభ్యులయు సంబంధసిగ్గు యము. మరల మొన్నటిసభలో నగరపాలక సభ్యులకేమాత్రము కలుకుబడియుండుట కవకాశములేదని యందరును మొరపెట్టిరి. అధ్యక్షుడుగాగు మాత్రము అన్ని నిర్వచిత నగర పాలక సంఘములలోవలె నిచ్చుటను కార్యశిర్వాహకులపై సంఘసభ్యుల కధికారము కలదని సూచించినను, తాము సంఘసభ్యులు చెప్పదలచు కొనినమాటలను విందుచేకాని వారియిష్టము నెల్ల పూనును తప్పుక జరిగింతు మని చెప్ప జాల మని వాక్రుచ్చిరి. కొంతయైనను సభ్యులకు కలుకుబడి కలిగింంగాని సంపూర్ణ మగు శ్రద్ధపుట్టజాలదు గావున నిజమైన స్వపరిపాలనయే మనప్రభువుల మానసముల నొండెనేని శాసనసంస్కార సమయమున మానగరపాలక సంఘ సభ్యులు అలంకార విగ్రహములుకాక తగినశక్తిగలవారలుగానుండుటకు నుచితమగు నిబంధనల నేర్పరతురు గాక యని నమ్ముచున్నాము. నగరపాలకసంఘసభ్యుల నాలో చింపనియంతటి రహస్యమును నెరవకుండురు గాక యని విశ్వసించుచున్నాము.

కెయిరు హాట్టి.

నేటితంత్రీవార్తలలో నొక్కదానిని సరించిఆంగ్ల ప్రముఖులలో నొక్కరు వరలోక ప్రాప్తిచెందుట తెలియవచ్చినది. ఆత డాంగ్ల ప్రముఖుడు మాత్రమే కాదు స్వతంత్రభూమియగు నాంగ్ల భూమిలో స్వకాయ కష్టముచే మిషనరీయై యభివృద్ధిపొంది మానవజీవితము యొక్క గౌరవమును స్థిరపరచిన మహావ్యక్తి. ఆతనిపేరు చెప్పుటతోడనే హైందవులనేకులు విచారమునందురు రనుటకు సందేహము లేదు. ఈదేశమున స్వదేశోత్సాహము ప్రబలిన 1917-వ సంవత్సరమున దర్శనమిచ్చి పాటుపడిన యెడల నెల్లెడికి నభివృద్ధి కరతలామలకమనిప్రబోధించిన కెయిరు హాట్టి లోకాంతరగతుడైనాడని న నేహైందవుడు చింతింపకయుండగలడు? కెయిరు హాట్టితలిదండ్రు లిరువురును కూలి పనివాండ్లు. వారికి నీతడు 1853-వ సంవత్సరము ఆగస్టుమాసమున జనన మందెను. ఈతని కేసుసంవత్సరముల వయస్సు నచ్చెకో లేదో గనులలో కూలిపనిచేసి భోజనమునకు సంపాదించుకొనవలసినవాడయ్యెను. పదునేడు సంవత్సరములు కాయకష్టముచేసి ఆకాలమున స్వయంసహాయమున నుండునకు గావలసిన శిక్షణ మంతయును సంపాదించుకొని గనులలో పనిచేయు వారల సంఘమునకు కార్యద్యయై 1882 లో నొక పత్రికకు సంపాదకుడై 1892 నాటికి ఆంగ్లరాజ్యాంగసభలో కర్మకరుల ప్రతినిధి యయ్యెను. క్రమక్రమముగా కర్మకరులక్షకు నీతడు నాయకుడు కూడ నై లేబరు లీడరు అను కర్మకరుల పక్షపు పత్రికను స్థాపించి సుప్రసిద్ధుడయ్యెను. 1907-వ సంవత్సరమున ఇండియా ఆస్ట్రేలియాలకు యాత్రవచ్చినప్పుడు ఈదేశము నెడల తనకు గల సానుభూతిని చక్కగా విశదపరచెను, మన ప్రముఖులును నతనికి తగిన సత్కారము లొనర్చిరి. మొదట సామాన్యకర్మకరుడుగానుండి రాజ్యాంగసభాస్థానము నలంకరించి విదేశముల యందును గూడ కీర్తికారవములను గడించుభాగ్యమునుగెసిన కెయిరు హాట్టి వ్యక్తిజీవన మందరు మానవులకును ననుకరణీయ మనుటకు సందేహములేదు. ఈకారణముచేత కెయిరు హాట్టి మరణమునకు లోక మంతయును జింతింపవలసి యున్న దనినను సతివ్యాప్తివోషము రాబోదు.

బరోపా మహా సంగ్రామము

బాలాను రాష్ట్రములలో నైస్యసమావేశ సంరంభము.

ముప్పది ఆంగ్ల యుద్ధ నౌకలు జీబ్రల్టర్ను ముట్టడించుట.

ఇబ్రహీం బేగ్ పు ఆల్బయిను సేనా సాహసకృత్యములు.

జలాంతర్గాతుల సోయముగల పాళింబింపబడుట.

రహ్యవారి విజయవిశ్వాసము - నైస్యముల శుభీకర్తవ్యము.

ఇంగ్లండు

సారాయముల నిషేధము.

లండను, సెప్టెంబరు 24:-లండను నగరమున సారాయముల తయారుచేయునాడదనియు నుయోగింప నూడదనియు కొన్ని నిర్బంధనూత్రముల నమలులానికి దెచ్చుట మొదలును శ్రీరాజుగారు చేపాటుచేసిరి.

రాయబారులు

లండను, సెప్టెంబరు 24:-అన్ని దేశములవారి రాయబారులు సర్ ఎడ్వర్డు గ్రేగారిని నేటిదినమున సందర్శించిరి.

వైమానిక దాడి.

శత్రువులకర్జన.

లండను సెప్టెంబరు 24 -లండను మీదికి వచ్చియున్న జెప్పిలినులలో నొక దాని మామిలి ఆదాడిని కల్పించి దానిని న్యాయాధ్యక్షులవల్ల పరిశీలకు ప్రకటనార్థ ముంచెను. ఆకర్జనమును ప్రచురకార్థము వారు లండనుకు బంపిరి ఇట్లు పంపుచో నందు ఆ సేనములకు నష్టములున్నవని వ్రాసిరి. సెంటుపాలు జేవాలయమున నైమానిక ఫిరంగి నొకదానికొనియిరి యున్నది. ఇయ్యది జర్మనీవారు సెంటుపాలు జేవాలయమున ధ్వంసముచేయు ప్రయత్నింపుచున్నారనియు అందులకు కాకణముగ నిది వ్రాసిరియు ఇది యుద్ధతరునియు మాత్రము చెప్పినగును. కబూందను మాత్రము రిట్లు వ్రాయుచున్నారు. ఇట్లున్నది మాకుమార్తయనావును. దీని యిట్లెవరూ దీనివేయలేదు. దీనియందును లండనులో నేభాగమునను విర్రాటు జేయుచున్నాను. ఆంగరమునందు దీపములు లేకపోయినక 87 మెల్ల దూరమునకు నొకటియ మానమున ప్రతిబింబితమునను మే మాకులకురుకైపుడు బోలిమి. వెంటనే శాంతినిరర్పితమున వానగరముపైకి వచ్చితిమి. కొన్నికొన్నిచోట్ల గుట్టు పట్టుకంటె దట్టముగ చీకటిగలసానమును గూర్చి గవర్నరు. జనులు గాపురములుండచో ట్లంతచీకటిగనుండవు. ఆచీకటి ప్రదేశములే మా గమ్యస్థానములు. ఒక్కమాత్రమునంతయు తీనముయమెట్లు దోచెను. వెంటనే ముపద్రోసాముల గను గొను నిమిత్తము ఆశ్వసజ్యోతు లాకంమును శోధించు కరకులలతె ప్రగర్తించుదొడగెను. లండనునగరము నైస్యస్థానము గాదను వా రెనరైక నుండిచో వారిని నాకొక నుంచి కొని గుండకర్జన గురియించు ఫిరంగివేటుల జూపుచును. వైమానిక ఫిరంగివారలు మేమెంతయెత్తుగా నుండినయు కను గొనబాలవంత యెత్తున నుంటిమి. సెంటుపాలు సమీపమున పొంచియుంచినఫిరంగులమీద. మేము బాంబులవేయుట వ్యాధయమేయెను ఆ జేవాలయమునకు నష్టముచేయు నిష్టములేక మేముట్లు చేతుక విడిచితిమి. స్వేదనకు పూర్వమున్న హాల్బురక్ నంతమీద బాంబులను వేసితిమి. టవరు వంతెనకు నష్టముకలగజేయు ప్రయత్నించిమి. కాని యేమైనదియైతెలియలేదు. టవరుగానన్న ఫిరంగులు ప్రయోగింపబడెను. తివరము లుపిధి స్వేదనమీదికి రాగనే. "వెంటవెంటనే బాంబుల వేయవలెనని యరిగిని. బాంబులవర్షము నుపించితిమి అనేక స్థలముల ధ్వంసులుగలిగి మంటలు బయలుదేరుటవలన విశేష నష్టమును కలిగించితిమి తెలియజేయు. మాకొక దెబ్బయైనను తగులలేదు. ను మొప్పుదును విమానములు బాధింపలేదు.

సామ్రాజ్య సభ.

ఇండియావారి కోరిక.

అలహాబాదు సెప్టెంబరు 26:-యోగినీరు ప్రతికా లండను విలేజురి సెప్టెంబరు 24 తేదీ నిట్లు తంతిచ్చెను:- సామ్రాజ్య సభలో ఇండియావారి ప్రతినిధియనుండవలెన్న ఇండియావారికోరికవిషయమున పత్రిక లనకులముగ నున్నవి.

కెయిరుహాద్దీగారి మరణము

లండను సెప్టెంబరు 26:-సార్ల మెంటులో కార్మిక సభ్యులుగావున్న జే. కెయిరు హాద్దీగారు మృతికొందాని తెలియజేసినది.

కనబడని పక్షవ దొరకులు.

లండను సెప్టెంబరు 26 -వాసోయను స్త్రీయకు తాలూకు పడవలలో నొక పడవ ఇదివరకు కనబడలేదు. ఆపడవ దొరికినది.

నాకాదలోద్యోగికి డి. ఎస్. జి. బిరుదము.

లండను సెప్టెంబరు 26:-లూయిసు హామిల్టను ఆరు నాకాదలోద్యోగికి డి ఎస్ జి బిరుద మియ్యబడినది.

నాకలను ముగించుట.

లండను సెప్టెంబరు 26:-భాంసెల్లరు, హెనీయసని ఊర్చియన్ ఆనుకొలు బర్లంతుకు దక్షిణభాగమున మంచి వేయబడినవి హెనీయస నాకతాలూకు ఒక చోటును, 11 నావికులను కనబడుటలేదు. తక్కిన నావికులు పలుకప్రయముల బడి బిడ్డునకు చేరుకొనిరి.

ప్రాయము

సర్దారుప్రెంచిగారి ప్రకటనము.

లండను సెప్టెంబరు 26:- ఆంగ్ల సేనలకు సెంటు జర్మకులు గత మాసమునందునుండి ము ఫిరంగులను తీరముకొల్పియిరి. మేముగూడ తగిలట్లు సమాధానిచ్చితిమి. ముగగుల మూలమున ముఖ్యమైన విషయమేమియు జరుగలేదు. మా వైమానిక శత్రు స్థానములపై జని తరీ నవీనకర్త రైలుబండిమీద బాంబులువేసిరి ఆ యిను పదారి: వెళ్ళుచోట్ల చీల్చివేసిరి. దీనింకునదగ్గ శత్రువులు మా కందకములపై ఫిరంగులను కాల్చిరి. ఫిరంగు లెట్లడలను కాల్చబడెను. పరాసువారి ఫిరంగులు శత్రువుల ముఘింపుల నానములకు ధ్వంసము చేసెను. ఒక గొప్ప ఆయుధాగారమును, దాని గృహములను మేము యూరించితిమి శత్రుసేనలు గుంపులుగ నున్నచోట ఫిరంగులను కాల్చితిమి.

లండను, సెప్టెంబరు 26:-లాబెస్సీ ప్రాంతమున మేము గ్రీసివెర్మెరెకులకు తూర్పు శత్రువులను తలపడితిమి. లూనలో నివాల్సు గాయమున పశ్చిమభాగమున పట్టుకొంటిమి మందుగులు ప్రాంతములను 70 వ కొండను ముట్టడించితిమి మా సేనలలో మరొకన్ని లాబెస్సీ కాల్యుత్తరభాగమున దలపడగ జర్మకులచటికి చాల సేనలనుపేరి. తీవ్రముగ ఘోరుజరిగినది. ఫలితము గొంతవరకు వారికి కొంతవరకు మాకును ఆశ్చర్యముగా జరిగింది. గాత్రపడకనే ఈ తీవ్రభాగము నందలి మా సేనలు ఉదయమున వారున్న స్థానములలో మరల ప్రవేశించిరి. హూకులా మెనినకోడ్డు కిక్కుప్రక్కలను మేము మరియొక సారి తలపడితిమి. ఈ తీవ్రభాగమున మా సేనలుచేల్వ ద్దపాలమును నుట్టుక ఆక్రమించెనుకాని మరల శత్రువులా స్థానములను పట్టుకొనిరి. దక్షిణభాగమున 600 గజముల పొడవుగల జర్మకులకందకములను మేమాక్రమించి సేనలను చేర్చితిమి. ఆంగ్ల సేనలు లాబెస్సీకి దక్షిణమున తలపడెను 24వతేదీ శుక్రవారమునాడు జర్మనులు ప్రకటించిన వాస్తవమునకర్తవ్యము.

లండను సెప్టెంబరు 26:- లాబెస్సీ కాల్యుత్తర దక్షిణమున ఆంగ్ల సేనల రి సెల్జ్ సోడుగు జర్మనుల కందకములను పట్టుకొనెను. కొన్నిచోట్ల 400 గజముల వరకును గూడ మాండునకు వెళ్ళితిరిం పుచ్చు పొరాలములుగూడ జరిగినవి, 1700 మందిని 8 ఫిరంగులను చాల మరఫిరంగులను మేము పట్టుకొంటిమి.

లండను, సెప్టెంబరు 26:-ఆదివారమునాడు పృథుల మగు ముద్దము జరిగినది. మా సేనలకొనియొచ్చిన స్థానములను బస్టిటిని మేమునిలుపు కొనుగితిమి, శనివారమునాడు 2500 మందిని ఫిరంగులను పట్టుకొంటిమి.

పరాసువారి ప్రకటనము.

లండను సెప్టెంబరు 26:-పారసు శత్రువు నంగమున రగానువారు గొప్ప సంగరమున పట్టుకొనిన స్థానములను బస్టిటిని సేవావ్యయలకొనిరి. ముంపేయగా తీవ్రముగఘోరతటను జరిగినది. పరాసువారు జర్మనుల కందకముల 25 కిల మీటరుల వెడల్పు వాక్కులుగిరి. ఆ కందకములు ఒకటి మొదలు 4 మీటరుల వరకును లోతుగలిగియున్నవి. తెక్కుకు తేలివారు 12000 మందికి వైగా పట్టుకొనుడిరి. ఆక్టోయినులో పరాసువారు పట్టుకొనిన స్థానముల నన్నిటిని సోదే జాలోని చాట్కోకార్మియల సమాధి నిలయుమునకీ బితుగాని జర్మనుల కడపటికందకములనుగూడ పరాసువారు దోంగుకుడు రాత్రియంతయును నిలిపిరి. బాంబెను వేటలో పరాసు శత్రువు దళమువారు హతాత్తుగా శత్రువులను మార్గొనిరి ఇంతకన్న ముఖ్య విషయమేమియులేదు.

లండను, సెప్టెంబరు 26:-వెంకటేశ్వర శ్రీమంతుని ఫిరంగిదళములములు బాంబుల, చేతిబాంబుల పొరాలములు జరుగుచున్నవ: తెలియజేయబడినది మేనే హు, లూలెయికోల వద్ద జర్మనీవారు ముల ముఖ్యులవారి. గాని మా నైస్యములు వారలనోడించినవి. మెట్టిస్తేడు సైన్య ప్రెంచివారివిమానమునా మొకటి రం.20గిం బాంబులవిడచెను.

వేంకటేశ్వర:-తెలియమును సుమద్రతీరమునన్న మాఫిరింగులను, ఆంగ్లనాకాదళములనుకొనివెస్తామి,మిడికోకెర్మరద్దనున్న జర్మనీవారిస్థానములముట్టడించెను. లూనహాడ్కోలకు పశ్చిమమునన్న శత్రుస్థానమున బ్రిటిషువారుగట్టుడించి జయమందిరి ప్రెంచి, బ్రిటిషు సైనికులకలసి అలూసుక తుత్తరమున శత్రువులపైబడిరి. శత్రు సైన్యపంతులలో సెక్కుస్థలముల వాక్కు మించుకొనిరి. సోకు. ఏ. యినులకుండును విమానములలోను బాంబులలోను యుద్ధముజరిగెను. భద్రముచేయబడినందు దిరమునకుండు మందుసాగు గిరిమాఫిరింగిదళములు ప్రేయబటు చేసెను.చాంపాగ్నిలోనిశత్రువులకందకములపైవైరుత్తులస్థానములపైవైరుత్తులపైయిండ్లపై వైరుత్తులఫిరంగుల కాల్పులమొదలిపడెను.అతితీవ్రముగఘోరమైన ఇచ్చట ప్రెంచివారి పరాకులు జర్మనీవారి సేనలకు సామెట్ ఎయిన్ నాదుల మధ్యమున సె దిరించి. వారి మొదటిస్థానముల నన్నిటిపట్టుకొనిరి. మేమునుండుకు పోవుమంటిమి

ఫిరంగుల యుద్ధము - ఫలితములు.

లండను సెప్టెంబరు 26:-ఇట్లాన్నికొంటు సారికు నగరపు ప్రతికా నిలుల ప్రకటించబడినది. దీనిని బట్టి ప్రాన్సు రంగముందలి యుద్ధ స్థితిలోని మాన్యు గోచరించవలదు. శత్రు స్థానములపై ఫిరంగుల తడతెగకుండ కాల్పులనుచున్నవి. వారి ఆయుధాగారములలో అనేకము నష్టముచేయబడినవి. ఫిరంగుల యుద్ధములు విరాములు లేకుండ సాగింపబడుచున్నవి. మేము శత్రువుల క్రమ పద్ధతిని సరిగ ననుకరింప గలుగుటచే వెళ్ళుచోట్ల వారికి సానుగులండుట కభ్యంతరము కలుగుటకు ప్రారంభమైంది కాక ఆయుధ సానుగ్రు లధికముగనుండి: జనాప్తులు తగ్గునను ప్రచరణము ధురీకపడింది.

పాసుగోస యుద్ధాభిప్రాయములు

లండను సెప్టెంబరు 26:- గొంతులుంబులు లోని ఒకపారికు దేశపుస్త్రీ ఇటుల లండనులో నొకరికొక శత్రువుగా నని. ఆలేఖ నందు కొనినవారిటుల ప్రకటించి: " ఒకవరాకు దేశపుస్త్రీవాకిలుల వ్రాసినవి ఆ మేములకు యుద్ధ కన్న ప్రాతిలయందే విజయవిశ్వాస మధికముగ కనబడుచున్నది. ఆ మే కొకజ్జాతి పారియుండి ఇటుల వ్రాసెను ఆతడినకరకు నివాల్సు లోనుండెను ఇప్పుడు పారిసులో రాయవారుల కాల్వబిడ్డలు న్నాడు"ఇచటికి వచ్చువాంకి ఆంగ్లేయులనుమాత్రమే విజయ విశ్వాసముకొరత గాక బుబుచ్చు ది వైవిధ్యోగులకుపంపిర్చు విశ్వాస మున్నది. రాయవారి వర్ణమున ప్రాత్రిగా చేరుగానెదరును జర్మనీలో 15 సంవత్సరములు పుచ్చేవరకు పత్రికలు ప్రాసి యయ్యరలేనవి అధికారు లకుగుచున్నాను నిలనియ యుద్ధము ముగిసిన తరువాత సుధి జరిగినవిట్లు జర్మనీకుండు యుద్ధనష్టముల క్రింద నియ్యకలసి: సొల్బులను మాను గజ్జాతి వరకును మిత్రముడలివారి రాజరితిజ్జులే జర్మనీలోని ఆర్థిక సంస్థలి కన్న టికిని పరిపాలకులుగా నుండవలెను.

రుష్యా

రుష్యావారి ఆధిక్యము.

లండను, సెప్టెంబరు 24:—రు. చార్లెస్ గారికి శ్రీ రాజు గారు దర్శన మిచ్చిరి.

రుష్యావారు లక్కును బట్టుకొనుట.

లండను, సెప్టెంబరు 24:— ఫెట్రాగ్రాదు లక్కున పత్తెరమున జరిగిన యుద్ధమునందు వాలురువేలముంది ఆస్తియు వారిని ఇండ్లలోని బట్టుకొని రుష్యావారు లక్కునట్టుకొనున కశబరయ్యుకొనిరి.

లక్కు—జీవయము.

లండను, సెప్టెంబరు 25:— ఫెట్రాగ్రాదు, సేనాముఖమునందలి పట్టణములో పోరాటము జరుగుచుండెనని పుకటిందిరి. ఇందు రుష్యావారు గాంచిన వివిధజనులు తెలుపబడెను. వీరిలోఁ బిల్లకొండ లక్కునట్టగాంచిన విజయము ముఖ్యము. బుధవారమునాటిరాత్రి రుష్యావారులకును తుర్రముననున్న రెండు గ్రామములపైబడి యచ్చోగల సోమును కశబరయ్యుకొని 80 యుద్ధోగస్థులను, 4 వేల టులను, ఫిరంగులను, కెల్లిఫోనులను, కుట్రసామగ్రిలను బట్టుకొనిరి. గురువారమునాటియుదయమునకు లక్కు రుష్యావారిస్వాధీనమునందెను. ఆనాటి సాయంకాలమునందు రుష్యావారు పట్టణసమీపముననున్న కండెన మొగను బట్టుకొనిరి. రుష్యావారు యాదనసారి శత్రువులపైబడి లక్కును వైద్యులను రెండు గ్రామముల బట్టుకొనిరి. హంకేరియావారి సేనకులను సన్నిలతో బాడిచించిరి. ఈ గ్రామముల కెరికున్న శత్రువులనులను కశబరయ్యుకొని టుకై జరిగిన పోరాటములందు మరి యొక వేయిమంది పట్టుబడిరి.

ఉత్తరరంగమున రుష్యావారు జర్మనీవారిపై బడి విలేయకానండి వారిని దరిమి 8 ఫిరంగులను 9 ఫిరంగిబండలను 7 ఫిరంగులను బట్టుకొనిరి. పట్టుబడిన ఫిరంగులను జర్మనీవారి మాద బ్రయోగించి వారి యుద్ధము దరిమి. డ్యిక్సుగ్రామములందు జర్మనీవారి తిరిగిరాగ వైబడును ఫిరంగుల బ్రయోగించుచున్నార.

డ్యిక్సుగ్రామము కుట్రాధ్యక్షులను సున్నులపొంతములను నోవో ఆల్జెండాలో లిక్కునట్ట తీవ్రముగ పోరాటము జరుగుచున్నది.

ప్రివెట్ ప్రాంతములందు జర్మనీవారి కమితవ్యమును కలిగించి యెమిలిమి, లానిచ్చి పట్టణమును బట్టుకొంటిమి. జర్మనీవారి ఫిరంగుల కొన్నింటిని రుష్యావారి యాక్కికులుబట్టుకొనిరి. వీరు ఫిరంగి వేటకారులను నరికి బండలను ధ్వంసముచేసిరి. ప్రివెట్టునకు తుర్రమున నున్న రెండు గ్రామములనుండి జర్మనీవారిని వెదలగొట్టితిమి. జర్మనీవారి విమానములు రీగానీధుకాఖవైకి వచ్చెను కాని వానిని రుష్యావారి జలవిమానములు తిమివై చెన

మూసో—మహాసభ.

లండను, సెప్టెంబరు 25:— మూసో మహాసభవారా మోచించి తీర్మానములను రుష్యాదక్రిగారికి నివేదించెను. ఈ తీర్మానములందు నైస్యము యొక్క నైస్యశ్రేయములకు వారి భవిష్యందుమే గాక మిత్రులతోడే విజయమును నడుపు సంగతియును నడుపవారు నిర్ధారణచేసికొని యుండిరినియు చెలిసిరి.

విల్నానుండి రష్యునుసేనలు వెనుకకుపోవుట.

లండను, సెప్టెంబరు 24:— విల్నానుండి తమనైస్యముల వెనుకకు రుష్యావారు కడుసేపిస్తోందెనని. ఒక కటాలమైన శత్రువులచే నాకరింపబడలేదు. విల్నా, లిడా, మోడో డెవ్నోలు విల్నా మిక్సుగ్రా, విల్నాకోవో ఇనుపదారులలో నున్నవి. రుష్యావారు దక్షిణభాగముగ పోవోవుచును తలంపుతో జర్మనులు యీ మునుపదారి పత్తెరభాగమున చుట్టుకొనిరి. రుష్యావారు తూర్పుగ వెనుకకుపోయి శత్రువులను వెనుకకు తరిమిరి. శత్రువులు సోగ్దురు లిఖాయిదాలనుండి తరుసుబడి లిడానుచేరిరి. ప్రజనా, బ్లాంకా, ఇస్కోవో, దుబోకనూలు వీరి నిప్పును ముందుకు పోనికొండ అంటకము కలిగించిరి. ఇకముందు వీరు జర్మనులను సేన లొకవోటచేర్చి పోరవరి తెలియుచున్నది.

మెట్రోగ్రాదులో విజయవిశ్వాసము.

లండను, సెప్టెంబరు 25:— ఇటీవల 2 వీరములనుండి ప్రబలమగు విజయవిశ్వాస భావములు నున్నార. అధికారుల ప్రకటనములను చదివినంత మాత్రముననే ఇట్టి భావ మేర్పడ

లేదు. రష్యావారు నిరుపద్రవముగ వెనుకకు రాగలుగుటచే వారి సేన లిక్కును సురక్షింపగోరునంద సమర్థముగ పనిచేయు కలిగి యున్నది. కాని జర్మనుల ప్రయత్నము లేవియును మందము కా లేదు. విల్నానుండి తప్పించుకొనినయ్యుటచాల కష్టమైనదనిగా మరియు నొక కానన పటాలము దాటి రావలెనని కొందరు భయపడిరి కాని వారు చూతూరముగ దాటుకొనినవిచ్చిరి. మరి యొక పదాతి సేనగూడ నిరుపద్రవముండి గాటముగ పోరి దాటుకొని వచ్చుటయే గాక సగము పటాలమును గూడ ఖైదీలనుగా పట్టుకొని వచ్చిరి. ఒకవోట జర్మనులు ఫిరంగులను విస్తారముగ గాల్చి రుష్యావారిని పూర్తిగా నోడిచితిమని తలచిరిగాని రుష్యావారి ప్రధానస్థానముల కపోయి కలుగలేదు. వారి కాయుధసామగ్రి లెడతెగకుండ వచ్చుచునే యుండెను. వారు కందకములలో నడగియుండి జర్మను సేనలు గుంపుగా మొదటి కంచెలసమీపమునకు రాగానే ఫిరంగులను మరఫిరంగులను గురిపెట్టి వారిని యాపుమాపిరి. 8000 మంది నైస్యకుల రుష్యావారి చేత నదట వాతము చేయబడిరి, 4 నెలలకుండి వెనుకకు పోవుచున్న రష్యావారు శత్రువులను స్థానమునకు చాల చేరునగ వచ్చువరకు వారి పిమ్మట వారిని నాశనము చేయగలిగి రుటవలననే వారి ఏర్పాటున కట్టి భంగమును కలుగలేదని స్పష్టమగుచున్నది. కాని రుష్యావారి కిటీవల కలిగిన విజయ విశ్వాసమున కిచ్చుచును కా రణములుకావు. వారి సేనలోను నొకాదశములలోని పాచ్చి మంది చేకటయే ఇంతులకు ముఖ్యకారణమగును. మాస్కోలో పురపాలక సంఘములవారును జయప్రభువును కలసి చేసిన సభలు జయప్రభముగ నెరవేరుట మరయొక కారణము. కానకుల దైర్యసాహసములకు కలిగిన యుక్తజమును బెర్లును ప్రతికల వ్రాతలు వెల్లడించుచున్నవి. రాకిటనో బుడనెలలలో 200 మంది కానకుల జర్మనులచే చుట్టుకొనబడిరి. వారిలో నొక్కరునుగూడ లొంగిపోవుట కంగీకరింపక కడవరకును పోరి ప్రాణముల నర్పించిరి. ప్రాణసమర్పణమునందు కానకులకు గల తెగునకి యొకనిదర్శనము.

డ్యిన్స్ యుద్ధము.

లండను, సెప్టెంబరు 26 ఫెట్రాగ్రాదు:— మొదటిసారి జర్మనులు రుష్యావారి కందకములలో ప్రవేశింపగలిగిరి. కాని రుష్యావారు వెంటనే వారిని తరిమివేసిరి జర్మనులు మరల కూడుకొని రుష్యావారినిద పడవచ్చిరి కాని జర్మనీవారు ఫిరంగులను విస్తారముగా కాల్చుటచే జర్మనులు వికావకలై పారిరి. ఇట్లు మరి రెండుసార్లు గూడ వారు తాకవచ్చి వీకచెడి పడుగిడిరి. రుష్యావారు జర్మనులను తల పడుటలో జర్మను లొకకటాలమును చుట్టు మట్టిగాని అపటాలము వారు జర్మనులను సన్నిలతో పొడిచి తిప్పించుకొని వచ్చిరి. వారి స్థాని యొద్ద జరిగిన పోరులో 41 వ జర్మనుసేనకు చాల నష్టము కలిగిడి. వారు చెల్లాచెదుగు పారిపోవుటలో గాయములు తగులనివారిని 517 గురిని గాయములు తగిలినవారిని చాలమందిని ఒక ఫిరంగిని 7 మర ఫిరంగులను రుష్యావారు పట్టుకొనిరి. దుబ్బో సమీపమున 2 గ్రామముల యాక్రమణమునకుగాను తీవ్రమగుపోరు జరిగినది. రుష్యావారు శత్రువుల ఫిరంగులను సురుకుచేయక ౧౬ 3౦ మందిని ఖైదీలనుచేసిరి గెలిపియా సమీపమున నోవో డెబ్బెంజియొద్ద శత్రువులు చాలసార్లు తలపడిరిగాని ప్రయోజనము కలుగలేదు. రుష్యావారు జర్మనులపైగవిసి 3౦౦ మంది నైస్యకులను ౧౧ మరఫిరంగులను పట్టుకొనిరి. ప్రెబోవిలాకు వైకతిభాగమున శత్రువుల గుర్రపుదళమును రుష్యావారి ఆక్కి కదళము తలపడి చాలగుర్రముల నీటెలతో పొడిచిరి. ౧౧౭ గురు నైస్యకులను ౨ మరఫిరంగులను రుష్యావారు పట్టుకొనిరి.

రుష్యావారి ప్రకటనము.

లండను, సెప్టెంబరు 26:— ఫెట్రాగ్రాదు లక్కునట్ట రుష్యావారు 6:28 మంది జర్మనుల కయిడిలగ గొనినట్లు ఇటీవల తెలియవచ్చినదని ప్రకటించ బడెను. డ్యిన్స్ గ్రామమునందలి కటము తీవ్రమైన యుద్ధము సాగుచున్నది. తమఫిరంగిదళసహాయము జర్మనీవారు మమ్మలెక్కసార్లు తలపడిరి. కొన్ని కందకములు సాధారణముగ మాఉభయములకు మారుచుండెను. కాకుడకు జర్మనీవారు సంపూర్ణముగ వెనుకకు తిరుచుబడిరి. రుష్యావారి ఫిరంగులకుల జర్మనీ నైస్యములకు అడ్డముగ నడ్డుములు సంధించెను. రుష్యానైస్యములు గూడ కొంత వరకు కష్టముల ననుభవించెను. యుద్ధరంగమున నికరస్థలముల జరిగిన యుద్ధములలో రుష్యావారు 66౪౩ మందిజర్మనులను ౧౬౪౦ మందిలగ పట్టుకొనిరి.

ఇటలీ

ఇటలీయారు ముందునకు పోవుట.

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 26:— సెప్టెంబరు 24 తేదీన పయోనిరుప్రతికాలంపడినదీ యిట్లు కంటినిచ్చెను. కార్మి యాసే కాముఖముననున్న టుయియూ ప్రతికాలంపడి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. వెజో వెడిలో కనుగుండా టార్మిసునకు పోవు రహదారి క్రియముగ ఇటలీయారు వారిస్వాధీనమయ్యెను. మాంటి, రెబో, వెజ్జోలను వశపరచుకొనిన వారిగ వెజ్జోలో కనుగుండులకు మూడువైపులనుండి ఇటలీయారు టార్మిసు:కు పడమటనున్న మాల్బార్గో దుర్గముపై ఫిరంగుల బ్రయోగించి పొడుము చేసిరి. ఆస్ట్రీయావారును ఇటలీ యారు కనుమలపై ఫిరంగుల బ్రయోగించిరి. కాని పర్వత పైనికులు ఆస్ట్రీయావారిమూడవ్యక్తస్థానముల ధ్వంసము గా చించుటకులను ఫిరంగులు వెనుకకు దీసికొని పోవుటచేతనిప్పుడు వారి ఫిరంగులంతగ బ్రయోగింపలేదు. ఇటలీయారు పర్వత పైనికులు అడవి మేకలవలె పర్వతముల వెక్కుడును. తాగ్లో సాధారము జేసికొని వీరు పర్వతముల కెక్కిపోవడమేకలు వీరి జూచి యెట్టేలుచును పర్వతముల దిగువో గంతులిడుచు దిగుచును. ఇట్టి వారిని యుద్ధభటు లేమిచేయగ లది? ఆస్ట్రీయావారు తీవ్రముగనిరోధించి ప్రైర్యములతో పోరినను ఎల్లెడలను వెనుకకు పోవుచున్నారు.

ఇటలీవారి ప్రకటనము.

లండను, సెప్టెంబరు 25:— టెర్రో సరిహద్దున కాస్త్రొ కొండపైని ఒక బలమైన స్థానమును ఇటలీవారు పట్టుకొనిరి. శత్రువులకు క్రికారమునాడును, శనివారమునాడును, బుధవారమునాడును చాల తీవ్రముగ పోరి తప్పించుకొనలేక గుంపులు గుంపులుగ చీలి పారిపోయిరి. కాని గురువారమునాడు మే మాస్థానము నాక్రమించినప్పుడు 128 గురు లొంగిపోయిరి. ఆయుధములను సామగ్రిలను విస్తారముగ మారుదొంగిలె.

దక్షిణాఫ్రికా

దక్షిణాఫ్రికావారి రంపు మోరవ సహాయములు.

లండను, సెప్టెంబరు 25:— ప్రిటోరియా. రణమున గాయముల దివనవారిని వైద్యసహాయము నిమిత్తము గోసపోవుటకై దక్షిణాఫ్రికావారి రంపును రెండుపటాలములవారిలోను హింసపులుచు మహమ్మదీయులను గలిసియుంచును. వీరి కొక యెగోపియను వైద్యు డడికొంగ నుండును.

న్యూజీలండు

సమోరు చట్టము.

లండను, సెప్టెంబరు 25:— వెల్లింగటన్న— సమోరు చట్టము సార్లమెంటు సభల ఆచమలీరి పడసినది. దేశము లందగు చాల అనుమతించిరి: దేశముయొక్క ఆధారము సంపూర్ణముగ నరయుటయు, ముఖ్యమైయున్నది. వీలగునంతవరకు ప్రతివానిని యుద్ధముభూమికిపంపుట దొరతనమువారివిధి అయి యున్నది. ఆ సార్లు చెప్పిరి. నిష్పంధ పైనిక సేరయందు వారి కంతగా నమ్మకములేదు. కాని ప్రతిదేశముని నిష్పంధముగ యుద్ధమునకు తరిగిదు చేసి యుండుటయందు వారి యిష్టతను గనుపరచిరి. నిష్పంధపైక సేర నవలంబించుటకు తాము వెనుదీయుమని నుడిచిరి.

గ్రీసు

గ్రీసువారు నైస్యమును సమగూర్చుట.

లండను, సెప్టెంబరు 24:— ఏథెన్స్ నైస్యములో నిరుపద తరగతులవారిని గ్రీసువారు సమగూర్చిరి. పైనిక సమావేశ పుచుటయును రాజుగారు దస్సుతుజేసి ఆనినేటిరాత్రి ప్రకటింపబడును. ఉత్సాహము మొదలయ్యున్నది.

గ్రీకులు వెడలిపోవుట.

లండను, సెప్టెంబరు 24:— చయాసో— చాలకు లందలి సంధిగ్ధ తరణములకు ఇటలీయారున్న గ్రీకు లనేకులు స్విట్జర్లాండునకు వెడలిపోయిరి. గ్రీకు నిల్వపైనికులలో బహుదేశములనున్న వారు స్వదేశమునకు వచ్చుచున్నారు.

కారణము.

లండను, సెప్టెంబరు 26:— బల్గేరియావారు నైస్యమును సమగూర్చుటచే గ్రీసువారును సమగూర్చుటలసియున్నదని లండనులోనున్న వారి రాయబారికి ఏథెన్సునుండి తంతి కచ్చెనని చెబుటకు దెలిసెను. గత రాత్రి మునుముపు పోరి చెసిరి.

అంధము నెన్నెంచు 27.—నముద్ర చక్రస్థ నానాదేశ క
నానియును అష్టిరలు హోల్లు కెంఁద్రావుగాను నాకాదశ ప్ర
నానోద్యోగిగా నియమింపబడిరి. ఇదివరకు అష్టిరలు నూత్నము
గారి పదవిలోనండిరి ఈ నాకాదశగాను పదనానాదేశగాను
నికరము లేకుండ నాకలను ముంచునైనను భావముననూనాని
నాకాదేశ ద్వందవి తొలంగరి. క్రొత్తగా నేర్పబడు ప్రజానాని
మొచ్చుటచేతుండ నాకలను ముందుట కంగీకరింపవలెను. అం
దలచిన నాకలలోని ప్రయాణితలు పోలికలనుండునాని ప్రజానా
నిములకు చేనుకొనుటకు గది విచ్చుట నూడ వీరికి నుచ్చిత
ము. సందేహము కలిగినచోట నాకను వదలుటయే మంచిది.
రి భావము.

వృత్తాంతములు

మానసియులు శ్యామలమూర్తి మిడిన్ గారు ఆరోగ్య వంతు బగుచున్నారు.

వీడు కొలుపు:—ఆక్టోబరు 14-వ తేదీని సింలపురపాలక సంఘమువారు శ్రీరాజప్రతినిధిగారిని వీడు కొలుపుదురు.

అస్సాము బంగారం యనుపదారి:—వై యనుపదారి సిల్కారుకాఖ మరయ్యత్తు చేతుబడిది. రైల్వే సగాసనని పోవుచున్నది.

బండిపోటు దొంగల శిక్షలు:—ఆజియద్ది, టాముక జుద్ది, హిసాబి, అబ్దుల్ అలీ అనువారలపై బారిసాల్ ప్రత్యేక మిషనరీయేటుట విచారణలొనర్చి కేసు విచారణము 246 తేదీతో ముగిసెను.

లాహోరువార్తలు:—గుర్జర్ బహద్దరు బల్లంతు సింగుగారు మరణించి రని తెలియవచ్చినది. ఈయన జిల్లాజడ్జి పనిచేసియుండెను. విద్యావిషయమున తమజాతికిజెందిన యొన కులకు కెక్కినదువాయముల నీతి దొంగిల్చియుండెను.

హిందూజాత సేవక సంఘము:—శ్రీ గోఖలేగారి ఆఖిల భారతి స్మారణ చిహ్నానికి ఆగాఖిలుగారు రూ. 4000 ల నిచ్చిరి. ఈ మొత్తము హిందూజాత సేవక నిధికారకే యుద్దేశిక పబడినది.

హిందూ విశ్వవిద్యాలయ కాసనము:—1-1-15 వ తేదీని జరుగు కాసన సభలోని కాసనమును గూర్చి చర్చ జరుగుచున్నది. కొన్ని మార్పులను కొందరు నూచించెదరుగాని వారట్లు నూచించుట దొరతనమువారి యభిప్రాయమును గ్రహించుటకు మాత్రమే.

రాజారామ్ మోహన్ రె:—రామ్మోహన్ పుస్తక భాండార సంఘమువారు, సడేకన్ బ్రహ్మ సమాజము వారు, ఏకీభవించి 24 వ తేదీని రామ్మోహన్ రెగారి 88 వ మరణవార్షికోత్సవమున కలకత్తాలో జరిపిరి 27 వ తేదీని ఒక సమావేశము జరుపబడును. దీనిద్వారా భాగ్యం గారు ఆగ్రాన నిధిపతిగ నుండురు.

ఒక కన్యలుగారి ఆకస్మిక మరణము:—25 వ తేదీని ఆరెగ్గాండాలో ఒడవై వెక్కుచుండ 177 మహారాట పటాముల రెడ్డి నెంటు కర్మ జి. జి. సి. క్విన్ గారు సముద్రములో పడిరి. వీరిని బయటికి తీసి ఇతడు సజీవుడైయుండెను. గాని 2 గంటలైన తరువాత మరణించెను ఇతడు ప్రమాదవశమున చనిపోయెనని దుర్మరణచారణలో తెలియ.

ఆస్థానమున కే వారు నూహిప్పుర బండిపోటు కేసులో తీర్పు జెప్పిరి. మజిలీ, గవీలకు చెరి రి ఏండ్ల కఠిన పరకమును, 100 రూపాయలు జరిమానాను విధింపబడినది. 29వ కేసులోని ముద్దయి ఆజియద్ది నేరముడు కాదని నియమింపబడినది. టామిజుద్ది నిడుదల చేయబడినది. తక్కిన యిద్దరికి చెలి ఏడేండ్ల కఠిన పరకము విధింపబడినది.

ధియజెట్టు ఉత్తరముల వ్యాసిన కేసు:—కోటమూల గులాము మాన్యమై దాఖలు కాబడిన కేసు తిరిగి 25 వ తేదీని విచారించబడినది. తాను నిర్దోషినియు తానిట్టిలేఖను వ్యాసించెదదనియు ముద్దయి వాదించెను. తాను రైల్వే వారి కోటకాపుగ నుండినియు, పోలీసువారు ఇటీవల తన చేతి నొకలేఖ వ్యాసించుకొనుట సత్యమే అనియు ముద్దయి విన్నవించెను. ఈ కేసు 30 వ తేదీని మరల విచారించబడును.

బండిపోటుదొంగ తప్పించుకొనిపోవుట:—రెండు బండిపోటుదొంగలముఠలు, 11 మాత్ర, వీరిలో నేరముడని నిశ్చయింపబడి బారిసాల్ వాస్తవ్యుడగు షేక్ అబ్దుల్ అను వానిని పోలీసువారు పట్టుబట్టిరి. ఆరెగ్గాండాలో వీరిని ప్రేమరుద్రులై బారిసాటుకు గొనిపోవుమండ, వీడు తనసంకల్పము విడువకొని నదిలోనికి దుమికి పారిపోయెను. క్రయాసమాచార పోలీసువారు వీరిని తిరుగ ఆరెగ్గాండాలో ప్రస్తుత మీతడు బారిసాల్ జైలులో నున్నాడు.

మరణదండన విధింపబడిన శ్రీశిక్షను మార్పుట:—నతాన అనునామ బహిరంగదాక్షిణ్యములలో విషమును కలిపి తన 'వెనిమిటి' సోదరుడు మున్నగు కొందరుకు భుజింపబడినది. ఈ మొదల సోదరుడు మున్నగుచుండెను. అందువలన కాన్పురు

సెషన్సు జడ్జిగారి మేకు మరణదండనవిధించిరి. వైయధికార్లకు ఈమె అపిలుచేసికొనెను. కాని వారిమె ప్రార్థనను ప్రోత్సహించిరి. ఈమెకు విధింపబడిన శిక్షను శ్రీరాజప్రతినిధి గారు జమ్మాలేద్యపాంతరవాసశిక్ష మార్చి.

శ్యామలమూర్తి అబ్దుల్ హింగారు:—25-9-15 తేదీ ఉదయమునగంజాముశ్యామలమూర్తి అబ్దుల్ హింగారు అబ్దుల్ హింగారు దరించి వారిని వారిమెగూర్చిబిడ్డలను పుష్పములచేసిరి. జిల్లాజడ్జిగారును సబుజడ్జిలనుగూడ వచ్చియుండిరి. అబ్దుల్ హింగారు పట్టిన నెర్సిను కమిషనును గూర్చి ఏమియుచెప్ప నంగీకరించలేదు. జడ్జి కి. శ్రీనివాసరావు గారిని చాలాకాఠింపిరి. యుద్ధమున భరణ మెగిరించుటకు చింతించిరి. వీరు సోమవారమునాడు చార్జీపుచ్చుకొందురు.

గంగూను హైస్కూలు, విద్యార్థుల తిరుగుబాటు:—24 వ తేదీని దొరతనమువారి పాఠశాలలోని 10 వ తరగతి విద్యార్థులు తిరుగుబాటుచేసిరి. పరీక్ష గా కొందరు విద్యార్థులు ఆక్రమముగ ప్రవర్తించినందులకు వారల శిక్షింతుము అని ప్రధానోపాధ్యాయులు అత్యంత చేసిరి. ఆ కారణమున ఈ తిరుగుబాటు సంభవించెనని చెప్పకొనుచున్నారు. సుమారు 150 మంది విద్యార్థులు తమ తరగతుల స్థానముల ప్రవేశింపక పాఠశాల యాములను ఆములనుతీసివేసిరి. ఏకేమి ఆక్రమముల జరుపుచు ఆ ప్రత్యేకముగ పోలీసువారిని పాఠశాలకు గావలియించిరి. గాని ఏ ప్రమాదమును సంభవించలేదు.

లక్నోలోని గలబా:—విద్యార్థులు గౌరవమైన పని బూనియున్నప్పుడు వారివద్దనుండి బలవంతముగ పోలీసువారు పడవనులానుకొనుట తప్పని ఇండియను డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్ పత్రిక వ్రాసెను. ఇట్టి విషయమున ఇంగ్లాండు పోలీసువారు విద్యార్థి సహాగ నంగీకరించి నుండురు. అధికారప్రకటనమున విద్యార్థులు శ్యామలమూర్తికముగ ప్రవర్తించియుండలేదని తెలియజేయబడినది. సంగతులను విమర్శించి ఏకోర్టువారైన నిట్టి అభిప్రాయము నిర్దురా అని సందియముగనున్నది. విద్యార్థులు నిందార్థులు కారని తీర్మానింపబడుదురు అందువలన కళాశాలాధికార్లు యావిషయమున శ్యామలమూర్తి జరుపక పూర్వము తమసంఘమువారిలో శాలోచన సలుపవలయునని టెలిగ్రాఫ్ పత్రిక వ్రాసెను.

మద్రాసునకు:—మహాజనభాసయమున బొంబాయిలో అఖిల భారతీయ మహాసభను నెరవేర్చుటకు నూచింపబడినదిని బెంగాలీ పత్రికకు తెలియవచ్చినది. ఈ సూచనము మాకతివచ్చుటకు. మద్రాసు స్వాతంత్ర్యసేవకులు, బలముగ పోరినగాని జయము సమకూరుతు. పత్రికాసంపాదకులకు మద్రాశాలాధికారులకు, ప్రజలకు మద్రాశాసనమువలన చాల అటంకములు కలుగుచున్నవి. ఈ విషయమున మహా సేవక విచేతుని నున్నాము. ఈ మున్నగువిషయముల మద్రాశాసనమున బొంబాయిలో చర్చించుటకు సభ సమావేశము చేయవలెనను సూచనాసందర్భమున బెంగాలీ పత్రిక వ్రాసెను.

యద్ధము, భారతీయవిద్యార్థులు:—బ్రిటిషు దీవులలోని కళాశాలలో విద్యార్థులనుంచుండిన భారతీయవిద్యార్థులలో సుమారు 180 మందిప్రస్తుతము భారతీయో స్వచ్ఛంద వైద్యసహాయ సంఘమున దాక్షిణ్యము ద్రెస్సర్లుగను భాషాంతరికరించువారుగను పనిచేయుచున్నారు. దాక్షిణ్య పదవికి అర్హులగువారికి కమిషను ఉద్యోగము లీకుబడినది. ఇట్టి వారుప్రస్తుతము ఫ్రాన్సులో నలుగురున్నారు. ముగ్గురుభారతీయులు ఫ్రాన్సులో వైద్యకాలా లైలుబండ్లపై భాషాంతరికరించువారుగ నున్నారు. పరేకలోరాయి, ఎ యన్. రామలింగం, యల్. యన్. పదవీజయిన్ని గు విద్యార్థులు నె:కులు గ్లనున్నరు.ఇంకొక వెక్కు గ్ల విద్యార్థులు టెంబోరియుల సే, క్రొత్తసేలంగా చేరి

నిర్బంధ నివసనము చేయబడిన మహమ్మదీయులు:—అఖిలభారతీ మహమ్మదీయ మహాసంఘ సహకార్య కార్యదర్శి యిటుల వ్రాసెను. 25 వ తేదీని వై సంఘమువారి సమావేశ మొకటి జరుపబడినది. షాకుల్ అలీ, మహమ్మదాలీలకు ఖర్చుల నిమిత్తము దొరతనమువారు సోమ్యు నొంగిరండులకు సంఘమువారు శ్రీ రాజప్రతినిధిగారికి కందనము లర్పించుచున్నారు. వైని విరణింపబడిన మహమ్మదీయులకు నిర్బంధ నివాసశిక్ష విధింపబడినది వినుట సభ్యులకు విచారము కలిగించినది. ఈ చట్టమును తమవై సమయ జరుపుకట్టు చేయు మా

ర్గముల మహమ్మదాలీ మహమ్మదాలీ ప్రవర్తించియుండ రని సంఘమువారి నమ్మకమై యున్నది. కాన వైవారల నిడుదల చేయించవలెనని ప్రార్థించు మంటిమ వై రెండు తీర్మానములు వాటిసభలో ఆమోదింపబడినది.

గుజరాతులోని కాటకము:—పటానువద్ద ప్రజలును, పశువులును కలతవుండి అధికమైనబాధ నందుచున్నారు. 1915 వ సంవత్సరము 19 వ తేదీ సంతకా విక్రయించబడినది. తమ జిల్లాలోని టౌనుబాధను నివారించుటకు 10000 రూపాయలకట్టుని అమెరెలిలోనున్న రివిన్యూ ఉద్యోగి తెలియజేసెను. ఆహారదార్ధ్యము ప్రభుత్వ వికృతయించు బజారుల ఏర్పరుచుటకై ఉద్యోగమును, పానులను కలసి ధనమును యాచించుచున్నారు. ఇదివరలో గుజరాతునుండి బొంబాయికి విక్రయించుటకు వాడుక ప్రక్రియను బొంబాయినుండి గుజరాతుకు పంపవలసివచ్చినది 10000 రూపాయల విలువగల విరగడ్డిని బరోడా గారు బొంబాయిలో కొనిరని తెలియవచ్చినది. గుజరాతులో ఇతర స్థలములవలెనే సూర్యుగూడ వర్షతేమిచేడుదులగుండుచున్నది. గాని గుజరాతు ఉత్తరభాగమున ఆవ్యాయములే నూరుతుంటే, ఉష్ణమును, నీటి ఆవిరియు తేమమును తగులయంపి పట్టుండునో, అట్లేయున్నది ఇది కర్షించియున్నాము కాదు.

ప్రాప్తెసరు గడ్డిను గారు:—శాఖ పురమునకు కట్టుట ప్రాప్తెసరు గడ్డిను గారు పట్టణ నిర్మాణమును గూర్చి నాగపురమున నుపన్యసింపబడుట మంగోరియా యను నాకలో 9-1-15 వ తేదీని బొంబాయికి వచ్చెదరు. గాన 1915 వ సంవత్సరము మిగిలిన మునుపే శాఖ పురమున నుపన్యాస ప్రదర్శనముల నేర్పరప వలెనని ఆయన పు:పాలక సంఘము వారికి వ్రాసిరి. 1916 వ సంవత్సర ప్రారంభమున వాయన:ల కెత్తాలో నుపన్యసింపదలచిరి. 28 వారముల సభలు జరుగును ఈ యుపన్యాసములకు గాను చీఫ్ కమిషనరుగారు పురపాలక సంఘమువారికి రూ. 10000 రూపాయల నిచ్చిరి. జబులు పూనులో గూడ ప్రాప్తెసరు గడ్డిను గారిక వారము రోజులు పన్యసింతురు. యద్ధ పానుగ్రుల నిర్మాణమున కుపయోక్తముల గు పుకరములు మీ యంత్ర కాలలతోనే మెగగలవా? మీరు వానిని దొరతనమువారి కియ్యగలరాదుని ఫార్మిల నీచియరు ఇవన్నెక్కు గారు యంత్రకాలల వారికి వ్రాసిరి.

కలకత్తా రాజధాని ప్రధాన మేజిస్ట్రేటు గారి కోర్టులో దాఖలు కాబడినదిగా కేసు:—ఇట్టి కేసు ఒకటి ప్రస్తుతము విచారణలో నున్నది. యమ్. కె. కిషోరిగారి ఆస్తిని జల్యాబద్దీన్ మాన్యో ఆనవాడు ఎక్కిక్కుటకుగా నియమింపబడినది. 12000 రూపాయలను చెంపముచేసి తీసికొని నని ఇతడు అనుకోవచ్చునది అనానానై కేసు చేసెను. చనిపోయిన యమ్ కిషోరిగారు బొంబాయివాస్తవ్యులు వీరికి కలకత్తాలో తేయాబద్దీన్ వారము కలదు. ఈ వ్యాపారమును తమకు సానే నడిపించుటకు యాయన ముద్దయికి అధికార మిచ్చెను. ఇతడు మార్చి 9 వ తేదీని కలకత్తాలో మృతి నొందెను. ఆ సమయమున ఫిర్యాదిని తన ఆస్తికి ఎక్కిక్కుట కగ నియమించెను. ఇతడు చనిపోవు కాలమున ముద్దయి తన పేర నొక చెక్కును 12000 రూపాయలకు వ్రాసికొని దానికి సామ్యును గైకొనెను. చెక్కుల ప్రకముల నిచ్చి చేయు మని అనుగగ యమ్. కిషోరిగారి మరణము యిచ్చి చేయుటవలన ముద్దయి బడులు చెప్పెను. తానీ వ్యాపారమున భాగస్వామి ననియు హైకోర్టులో మూల కాసన ప్రమాణమును రద్దుపరపించుటకు తాను నొక దాకాను దాఖలుచేసియుంటి ననియు ముద్దయి తెలియపరచెను. దావా విచారణ ఆగవరకు ప్రస్తుతము కేసు పాడిగింపబడినది.

బంగారాజ్ కళాపుకటపు. దాక్షిణ్య వి. కే. ఆచార్య గారి ప్రాంతమున సంవారము చేసి వచ్చిరి. బాంకురాజిల్లాలో శాల్గిరనింపంబుమాత్రమే నిలుచునట్లున్నది. పట్టణమున కాటకబాధనిస్తాములేదు. కాని నాలుగు హెచ్చుగానున్నది. జిల్లాబోర్డువారు కూలీలకు రోజుకు 0-2-0 కూలియిచ్చి పనిచేయించుచున్నారు. గ్రామములలోనుండి ప్రజలు ఇతరప్రదేశములలో పనిచేసి బోవుచున్నారు. పురిలియాప్రాంగ్రామములలో కలతవుబాధ హెచ్చుగా నున్నది. బియ్యము బజారులలో కొంతవెన్న దొరకుటలేదు. చాలమంది తమబిడ్డల నొకటి రెండురూపాయలకే అమ్మి వేయుచున్నారు. జనదాగ్రామమున లిండిలేక ఇద్దరు చనిపోయిరి. ముక్తిదీగ్రామమున బ్రహ్మసమాజమువారికి వారము దినములలో నొక సహాయస్థానము: నేర్పరచెదరు.

వైకుంఠ యాత్రా పవిత్రతలు:— యుద్ధరంగయ్య పోయిన యాత్రా పవిత్రతలు గాన భావనలు మహాభారతము 2000 యాత్రా పవిత్రతలు గాన.

విద్యార్థుల యాత్రా:— చీఫ్ కమిషనరు హాజరులో సర్ ఆర్మీజేబు ఎర్రగారు ఈ 2500 ల నిచ్చిరి. సిరియంతి వరకనుకూలముగా నున్నది.

భారతీయ వర్తకల సమితి:— ఈ సమితి వారి వార్షిక సభ బొంబాయిలో ఈ నెల 28వ తేదీ మధ్యాహ్నము జరిగినది. సర్ ఫజల్బాయి కరింబాయిగారు మహాత్మా నాంతు రాండగారుగల శోభావ్యముల నొసంగిరి.

మానసియుల చాలిలు:— వీరు బ్రిటన్ సర్వీసు కమిషను పనికిగాన ఇంగ్లాండుకు వెళ్లి యుండిరి. ఈ నెల 26 వ తేదీన వచ్చిన మొయిలసీతులలో వీరు మరల బొంబాయికి వచ్చిరి. బొంబాయి గవర్నరుగారి కార్యనిర్వాహక సభలో వీరు మరల పట్టణముగా నున్నారు.

పూజాలోని చిత్రవిచిత్రము:— యుద్ధరంగయ్య పూజలోని పూజాచరితమున శ్రీ వెల్లింగ్డను ప్రార్థించి తేగ్గు గలపడిన విభజిలను 3000 లు లాభించుటలను. ఈ సామ్య యుద్ధనిధికి జ్యోతిషము.

బొంబాయిలో గడ్డి:— ఇదిగత గుజరాతునుండి బొంబాయికి వచ్చుచున్న గడ్డిని బొంబాయినుండి కాటర్ గ్రామముకు మరల పంపుచున్నారు; బోదా సామంతాదురు ఈ 50000 లు తెలగల గడ్డిని కొనిరి.

కూనూరు సంక్షోభము:— కూనూరులో నొక పాశ్చాత్య యంత్రాకరముగ నిర్వహించినందులకు సి. రంగయ్యగారిని గాన కుమారుడగు సి. రంగనాథుని గొండును మరయుక పాశ్చాత్య శ్రీనివాసాచార్యులు పట్టుకొనిరి తెలియుచున్నది. ఆ పాశ్చాత్య శ్రీనివాస కల్లడించుట.

బర్మాకాసన సభ:— అధికారులు ప్రకటించి. ఇండియా దొరతనమునకు నిషాన్న చేసినందున బర్మాకాసన సభలో నుండి యొక అధికారసభ్యుని యొక అధికార సభ్యుని గూడ చేర్చుటకు ఇండియా నుండిగా రనుమతించిరి. బర్మాకా సభ్యులను మరల అధికార సభ్యుని నియోజితురు.

వైరమజ ఆర్. వి. జీవీభాయి:— బొంబాయిలో గౌరవవ్యాధిగ్రస్తులలో వైరమజ గౌరవము ఇటీవల వీరొక కానిస్టేబులును కొట్టిరి కేసుగా గా వీరికి రు 50 లు జుర్మానా చేయ బడినది. దొరతనమునాటివల ప్రకటించి గౌరవవ్యాధిగ్రస్తుల పేర్లలో నీయన చేరు లే.

భారతీయ ప్రతినిధి శాస్త్రము:— ఈ 1918 సంవత్సరమున జరిగిన సంగతి 1918-1919 సంవత్సరమున అచటాదుగా నిసభ్యులగును. సర్ జేమ్స్ మెన్డెగారు పోషకులుగానుండి పంపిరించిరి. సర్ సిడ్డెబురాద్ గారిధ్యక్షులుగా నున్నారు. వేరువేరు విషయములగుర్పిన సభలకు వివిధ విధానముల ధ్యక్షులుగా నున్నారు.

భాండవా వైద్యశాల:— మధ్యరాష్ట్రములలో భాండవా వైద్యశాలలో యుద్ధరంగయ్యనుండి వచ్చిన గాయముల తగిలిన వైద్యులు 180 మందిగలరు. చీఫ్ కమిషనరు సర్ బెజిమురు రాబర్న్ నుగారును రాబర్న్ ప్రభుగారును ఆ వైద్యశాలకు వెళ్లి వారి మాది యొగతేయమును విచారించి వారికి సదుపాయముగా నున్నది వారు తప్పిపోయి నున్నారు.

ఎడ్వోకేటు ప్రకటన:— సెక్షన్లును శిక్షలును అధికారములను క్రమమున శిక్షలను గాత్రము చేయబడిన యెడల ఈ విషయము శిక్షచర్య అనగరము కేసుగల శాశానాధికార ప్రతినిధిగానుమోతక భవింతురు. ఈ సామంతాదురు కారణభూతులయిన ముగిలిన్ పట్టుకున్న పోలీసు శాఖలో దొంగులను ఇన్ స్పెక్టరు జనరలుగా నిశ్చయము చేయుచున్నది మున్నామని పలుప్రతికానిము.

క్రైస్తవ యువజన సంఘము:— ఆ గ్ల డేకెయిందరి యువజన క్రైస్తవ సంఘములలోని వారు మరి ముగ్గురు ఈ నెల 26 వ తేదీన సాలపెట్టి యెడలో బొంబాయికి వచ్చిరి. ఆగ్నేయ భారతములోని శ్రీ. ఎ. డి. ఫర్నాంజుగారు కళాశాలలో నువ్వనించెదరు. కేంద్రీయీని నెంటుబాను కళాశాలలోని డాక్టరు డి. ఆర్. గ్లోవరుగారు కలకత్తాలోని శ్రీ సముఖుండి యువజనమును. కేంద్రీయీ ట్రైనిటీ కళాశాలలోని ఎల్. కే. ఎల్మెర్స్టెగారు టెంటోరియలు సంఘములు మాచెదరు.

రంగరాష్ట్ర చిత్రకళా ప్రదర్శనము:— వై ప్రదర్శనము రంగరాష్ట్ర నూతన మంగరముల నువ్వనించెదరు. శ్రీ కార్మికలు ప్రభుత్వ దీక్ష ప్రారంభోత్సవము కావించిరి. వై ప్రదర్శనము నిమగ్నమై ప్రయత్నించి దానిని పథశీకృత మొదలు కెంతయు పాటుపడిన శ్రీ కార్మికలు ప్రభుత్వ రాజాలంతుల కెంతయు చింతించుచున్నది ప్రదర్శన సంఘాధ్యక్షులు లగు మా. పి. సి. లి. లి. గారు తమ ఉపవ్యాధి సందర్భమున నుడిచిరి. ప్రజలు కందలకొలిది సభకు విచ్చేసిరి.

మద్రాసు యుద్ధరంగయ్యను కల్లడించుట:— కలకత్తాలో సి. గార్డను కలకత్తా వైట్స్ లెయిడ్లు కంపెనీ వారిని బట్టలవిషయము మోసముచేసెను వారు కేసుచేసిరి ఆ కేసులో ఈ నెల 25వ తేదీ మద్రాసు కోర్టువచ్చి తాళముద్ధరంగయ్యనుగూడ వాళ్ళానింపబడితినియు కేసు గలెట్టు చే విచారించబడినదియు మేజిస్ట్రేటు లిరి కొరెను. 2000 లు మద్రాసు జామిందచ్చి మ. 2000 ముంబయికి చే జామినిచ్చించినందున రిమానములరకు సత్పూర్వక కలిగియుండుటకు పూజీకర్త పుచ్చుకొని మేజిస్ట్రేటుగారు మద్రాసుని విడుదలచేసిరి.

ఒక యూరోపియను ఆరెస్టుచేయుట:— 24 వ తేదీ కలకత్తాకు రంగునునుండి భారత అనువాదకర్తను. దొరతనము వారి సామ్యము అపహరించెనను నెంతుపయి సిట్టివరలో ప్రయాణముచేయు చుండెన బోస్ ఫోనికల్ సెల ఆనువారి క కత్తాపోలీసు వారు ఆరెస్టుచేసిరి. ఇతడు క్యాంపి (బర్మా) లో దొరతనమువారి జలాధిపతిగా నొక గుమస్తాగా నుండెననియు అచటనుండి కొంత ఆస్తిని స్వాగత్యునియు తెలియజేయుచుండెను. రాజధాని ధౌధా మేజిస్ట్రేటు గారి యుతుటికి మద్రాసు గొంపోబడిన. పుస్తక మితుకు చెగ సాల లో ను బంపబడిన.

పంజాబులో పశువుల మేత:— పంజాబులో కొన్ని ప్రాంతములలో పశువుల మేతకు గడ్డి తక్కువగా నున్నందున 27-9-18 వ తేదీ మొదలు వైద్యములకు గాన పంపబడిన గడ్డి గాదములకు తప్ప తక్కువపనులకు పంపబడినవానికి వారు పట్టాహమ్మమున కొన్ని ఇకపదారులలో మేయరు వారు చక్రముల బండెను గడ్డికి రు 0.0-6 యు 6 చక్రముల బండికి 0.0-9 యును నెడబండికి 0.1-0 యును రైలుచార్జీ పుచ్చుకొనవలసివచ్చెను. మామూలుగా రైల్వేవారు పుచ్చుకొన చేతునకు కొరదలాసామ్య దొరతనము గాన రైల్వేవారి కిచ్చి కరువు వ్యయములకాకాకు ప్రాకరగనియు దొరతనమునకు ప్రకటించిరి.

రంగరాష్ట్ర రంగరాష్ట్రముల కే.— ఆశ్చర్యకరమేమో నను, ఈవిధముగా రంగరాష్ట్రములకు నొక యువరథిశాసనము అమృతబాణు ప్రతికలో మొత్తం వెట్టివచ్చెను. ప్రతిక యొక్క యుద్ధమును మహారాష్ట్ర గా వాళ్ళిచ్చింది. తమ వైతకములో తమకు భించి ముడగలసిన దంతయు తమకు భించి పుచ్చుచు రంగరాష్ట్రముల లోకమునకు పుచ్చుచు. కలకత్తా ప్రతిక యిట్లు చెప్పుచున్నది. “ఇదిగో గొప్పయశకారము జగరుచున్నది మామటకు కన్నులును విటకు చెవులును కలచారు దానిని కాదంటకు విటలేదు విహారాష్ట్ర ప్రభుత్వమునా కి కనెని యుద్ధాగ్ని వలయు నెడల, ఆయుధ్యగము విశేషించి విహారులకును విహారేతకునే సిరావాసముగ చేసికొన్నవారికి నియ్యబడునను సభిపాతము ప్రకటించబడుచున్నది. ఇతర రాష్ట్రములలోగూడ ఈవిధముగ వైకె తెలపించకపోయినను, ఈయనామే యిందుమించుట తనలంబించబడుచున్నది.” రంగరాష్ట్ర సేనీనిగూర్చి వ్రాయుచు అమృతబాణు ప్రతిక యిట్లు వక్కాణించుచున్నది. “పశుత్వ సంబంధమైన ప్రతికానిగూడ తేతముతో సంబంధములేని మదరాష్ట్రము పంజాబుల చేహరీలు మహారాష్ట్రము, యూరేషియను మొదలకు రంగరాష్ట్ర యేతరులకే విశేషించి యుద్ధాగ్ని గూర్చి లోకంబరుచుచున్నది. ఇంతకన్న ప్రత్యక్షమైన యుక్తయనునాహించుట యసాధ్యము అంతేకాక తేతములో నేడమైన యశాంతిగాని యత్యుష్టిగాని యందునెడల. దానికొక సంబంధమైన కారణములే మూలమున మహాప్రామాణిక ధోరణు చేపెయ్యున్న విషయముగూడ మావాదముకే యుక్తముగానున్నది ఆశాంతిగాని యత్యుష్టిగాని యంత మొందింపజూయనెడల ఆహారసమస్యయే యంతయుగ సమర్థించబడవలసి యున్నది. రంగరాష్ట్రము రంగరాష్ట్రములకే-పను సభియులచేతను ఆది యుద్ధేయండునగాక. కాని గూర్చడేశ ముగ్గురులే యునెడి యుద్ధమును అమృతబాణుప్రతిక శిషింపవండునగాక! ఇండియా పేట్రెయిట్.

సాదగుడి కేసు:— దక్షిణకాశాలో జరిగినది గుడికి లేన శిష్యుడొకడు పాదిరి అధికారులు పుచ్చుకొనడ ఆది గోగుడను 4 గురు కూలిసాంధ్రలో మాకిపోయి ఆపవిత్ర భూమిలో తనవారిక శత్రువును పూడ్చి వెట్టివచ్చెను. రెండవ మేజిస్ట్రేటుగారు ఇండియా సీటు కొడు 297 వ నెక్సను ప్రకాంము రిచారికను పూడ్చి వెట్టివచ్చెను పూజాశాస్త్రదానిని

కొట్టివేసి ఆక్రమ ప్రకటన క్రిందమాత్రము శిక్షించిరి. ఆసీలు గోర్గువారు ఆక్రమ ప్రకటన క్రిందవిధించి శిక్షనుగూడ కొట్టివేసి వారిగాని ఫిర్యాదు వైకొట్టకు పేటి మక వెట్టుకొనెను.

వ్యాసమునకు శత్రువు:— పూడ్చి వెట్టివచ్చెను తనమైన సామ్యమును మొదటియైదును విరాడ పోషకును దాఖలు చేయుటకు ఒప్పుకొనిరి. తక్కిన 4 ముద్దాలు, గమతమైన వారంతరితము పుచ్చుకొనలేదు.

ఇటలీ వారి ప్రకటనము.
లండను నెవ్రెంబరు 26 — రోము — సి. డెలె గ్రాంతి మున తేగవంతములలో జరిగినది అచట శిశువులకు నూతన వైద్యములు సహాయము వచ్చినది. వాలంటీ గా వైద్యమునుండి వచ్చి ఇటలీ నేనలు ఆస్ట్రీయావారిని తరిమినది కార్మియ ప్రాంతమునందంతను ఫిరంగుల యుద్ధము తీర్చి ముగా జరిగింది. యూనుసారు లాస్ట్రీయావారు తలపడి పరాజితులైరి. ఇటలీ వారు టూర్స్ ను రైలు ప్రేమమువిదా ఫిరంగులు లు కార్మిరి. ఆ కట్టడమున చుట్టుల విస్తారము గాతెదినది.

పరాసువారికి విజయము.

లండను నెవ్రెంబరు 26:— పారిసు — ఆగ్రానుకు తేరమున మేము శత్రువులను దలపడి మరల మంతునకు వెళ్ళగలిగితిమి. మేము సౌదజు గ్రామమునంతయు బాహుల్లిలు వాక్రమించితిమి తూర్పు గామంతునకు వెళ్ళితిమి దక్షిణమున లా ఫోలికునుచేతిల తెలుసు కుత్తరమున విద్యస్తముయి తిరిగి వార్తా స్థానములకును మంతునకు వెళ్ళితిమి. ఈ యుద్ధమున 1000 మంది వైవిధ్యము కట్టుకొంటిమి. మంపేతులో శత్రువుల నేకనెలలనుండి ఏర్పడిన కంక్షకములను కొట్టలను స్వాధీనమునకుగొని మంతునకు వెళ్ళితిమి. ఉత్తరమున శత్రువులకు రెండవరకును తరిమితిమి. వారు 84 కిలోమీటరులు వెనకకు పోయిరి. అంతటను యుద్ధము జరుగుచున్నది. శత్రువులకు చాలామ్రము కలిగినది వారుచాల పరికరములను వదలిపోయిరి ఆపదలన్నియు ఇంకను తెక్కింపలేదుగాని 24 గురు వెడ్డఫిరంగులకు గాయములు తగిలెనైవిధులను 160.0 మంది పట్టుకొంటిమి వైద్యులకు చాలగుండి పట్టుకుచున్నాము. మొత్తమున 2 శోభాలోను 20000 మంది బలకాము మా ము లొంగిపోయిరి.

సర్ జూరు ఫ్రెంచిగారి ప్రకటనము.

లండను నెవ్రెంబరు 27:— ఆదివారమునాడు (26-9-18) సాయంకాలము సర్ జూరు ఫ్రెంచిగారిలు లెంతిని గ్రహించిరి. విన్నను మేమాక్రమించిన స్థానమున నేడు ప్రభుత్వ యుద్ధము జరిగినది లూనుకుతూర్పునకు ఈ శాఖమునకు శత్రువులు కట్టుదలతో పోరిరి. లూనుకు సలా సెయిలైరమున మాత్రము తిప్పు మరలయె చటము గూడ మేము కదలలేదు. లూనుగూడ మేము వదలలేదు. నేడు సాయంకాలమున మేము హేలాచిక యుద్ధమున నున్న గనులకు మరల కట్టుకొంటిమి విన్నను వీని మేము పట్టుకొని మరల కొన్నాతిమి. ఈ యుద్ధమున శత్రువులు శ్రీత్ సేలముప్పించి వలసి వచ్చినది దానివలన మాకు తుడితెట్టునకున్న పరామగము ముందుకు మరికొంతమూలము పోగలిగి. విన్న సాయంకాలము యుద్ధము ముగియుంపుటికి శ్రీత్ గాకట్టుపడినవాను 2600 మంది యుండిరి. 9 ఫిరంగులును చాల మగ ఫిరంగులునుగూడ మాకు దొరికినవి. మా విమానములు నేడు దొరాయికి తూర్పునకున్న గానెయెద్ద నొక రైలుబండిపైని బాంబులనువేసినది ఆరైలుబండి కట్టాలనుండి తప్పిపోయినది అంతకు సమీపమున నున్న గోస్టెనర్డు మరయుక రైలుబండినిండి ద్రైనికును వచ్చుచుండగా మావిమానములు బాంబులు వేసివది ఆగిగూడ కట్టాలనుండి తొలగిపోయినది వాకెన్నియన్న ప్రేమను మీద గూడ బాంబులు వేయబడిన.

వేలము

చిత్త ఆడవనగు, సుఖశీతియున్నది. కొందలయూ గురవిన కేసులుకు శయ్యారైవది, పోలవరము (నీడెన్సి) యందు బహిరంగముగా 500-1000 వ తూర్తి ఖుర వేలము నేయబడును. ఏయెను చూడవలసిన వారు పోలవరముపట్టెను గడకాలయందు ముగివచ్చును. పాలబెట్ట దలచినవారు ముగివచ్చు. 500 రూపాయలు ధగావతు వెల్లింప విలయును. ఆఖరుపాటదారు వేలము ముగిసిన పొరులే పూర్తి పైకము చెల్లించవలసి యుండును. పోలవరము ఎట్టులకీసెను ఎన్. తిరునారాయణస్వామి, పోలవరము మేనెజరు.

THE GREAT WAR.

Balkan States Mobilising: Great Tension.

THIRTY BRITISH VESSELS BOMBARD ZEEBRUGGE.

Italian Alpinis' Valiant Deeds.

SUBMARINE WARFARE RESUMED.

RUSSIAN OPTIMISM: UNBROKEN MORALE OF TROOPS.

[Reuter's Agency.]

GREECE.

Diplomats aid Sir Edward Grey.

LONDON, September 24.

Almost every leading diplomat called on Sir Edward Grey this afternoon.

Greece Mobilising.

LONDON, September 24.

Greece has mobilised twenty classes of the army.

ATHENS.—The King has signed the mobilisation decree which is officially published to night. Great enthusiasm prevails.

Greeks in Italy Leaving.

Many Greeks have left Italy for Switzerland in consequence of the Balkan crisis.

Reservists Returning to Colours.

Greek reservists abroad are returning to join the colours.

Why Mobilising.

Reuter learns that the Greek Legation in London has received a telegram from Athens stating that, in view of the action of Bulgaria, it is incumbent on Greece to mobilise. The decree was signed last night.

Reason for Greek Mobilisation.

The Bulgarian and Greek mobilisations have evoked great diplomatic activity. The Greek, Rumanian, Serbian and Bulgarian Ministers conferred with Sir Edward Grey yesterday. The Greek Minister communicated a telegram from his Government announcing that in view of the mobilisation of Bulgaria the Hellenic Government considered it a measure of elementary prudence to order a general mobilisation.

Reuter is informed that a gratifying feature of the crisis is the perfect accord between the King of Hellenes and M. Venizelos.

A Complete Agreement between King and Premier.

It is announced that the King and M. Venizelos had an interview this morning at which complete agreement was reached on the measures taken and to be taken for dealing with the situation. An understanding regarding Greece's treaty obligations was also attained.

No Official Confirmation Received at Bombay.

Up to a late hour no official confirmation of Reuter's messages as to Greek mobilisation has been received by the members of the Greek colony in Bombay, nor any official intimation has been received from their Consul in Calcutta notifying that Reservists must be ready to leave Bombay to rejoin their regiments.

Greek Reservists in India.

It is estimated that there are about 350 Greek subjects in India, and when allowance is made for the fact that many of these are of the female sex and that a number of males would be exempted from military service by reason of age and other causes, it is unofficially computed that if Greece called all her available reservists to the colours, about 250 men would have to leave India in response. Bombay commercial firms that would have to give up the greatest number are Messrs. Ralli Brothers and Macropolo and Co., but the total number who would have to leave Bombay for Greece would not, it is believed, be more than about thirty.

The Military Preparations.

Speculation Regarding their Object.

LONDON, September 24.

A message to the "Times" from Sofia says that the military preparations excite curiosity rather than warlike enthusiasm, and there is much speculation regarding their object.

Rumanians on the Watch.

LONDON, September 26.

The Rumanians are watching events on the frontier with lively interest.

FRANCE.

The French Progress.

Very Severe Fighting.

LONDON, September 27.

PARIS.—The communique says:—Our attack north of Arras resulted in fresh progress. We forcibly occupied the whole village of Souchez and advanced in eastward direction. Further south we reached La Falié and pushed north of Thelus as far as the destroyed telegraph station. We took a thousand prisoners in this action. We continued to gain

ground in Champagne crossing a powerful network of trenches and forts perfected by the enemy during many months past. We advanced northwards compelling the Germans to retire to their second line three or four kilometres in the rear. Fighting continues on the whole front, the enemy suffered heavily under our fire and in hand-to-hand fighting. The Germans left much material on the abandoned works. It has not yet been counted but twenty-four field guns and sixteen thousand unaccounted prisoners have been captured. The number of latter is increasing. Altogether the allies have captured twenty thousand able bodied prisoners in two days.

Sir John French's Telegram.

Field Marshal French telegraphing on Sunday evening says that severe fighting occurred to-day on the ground won yesterday the enemy making determined counter-attacks east and north-east of Loos. The result of this fighting is that except just north of Loos we hold all the ground gained yesterday including Loos itself. This evening we retook the querries northwest of Hulluck which were won and lost yesterday. We have in this fighting drawn in the enemy's reserves thus enabling the French on our right to make further progress. The number of prisoners collected after yesterday's fighting is now two thousand six hundred. Nine guns were taken and also considerable number of machine guns. Our aeroplanes to-day bombed and derailed a train near Loffres east of Douai and another full of troops at Rosult near St. Amand. They also bombed Valenciennes station.

French's Report.

LONDON, September 26.

Field Marshal French Reports that severe fighting on Sunday resulted in the British troops holding all the ground gained. The prisoners taken on Saturday number 2600. Nine guns were also captured.

PROGRESS OF ALLIES.

Effective Attacks on Enemy Positions.

LONDON, September 26.

PARIS. A communique says:—Our batteries on the Belgian coast co-operated with the British fleet in bombarding the German positions at Westende and Middlekerke. The British successfully attacked the enemy positions west of Loos and Hubinch. The French, co-operating with the British, vigorously attacked north of Arras and gained a footing at several points in the enemy lines. There was fighting with bombs and aerial torpedoes between Somme and the Aisne. Our artillery exploded a munitions depot in a fortified house. There was a renewed and most violent bombardment of enemy trenches, shelters, blockhouses and batteries in Champagne, where after the French infantry assaulted the German lines between the Sappe and Aisne rivers and occupied the first enemy positions on almost the whole front. Our progress continues.

Sir John French's Report.

LONDON, September 26.

Field-marshal Sir John French, in a bulletin, says:—A British attack southward of the La Basse canal captured German trenches on a front of over five miles, penetrating the enemy lines in some places to a distance of four thousand yards. There were also other minor attacks. Hitherto the British have captured 1,700 men, eight guns and several machine guns the number of which is not yet known.

Continuous Bombardments.

LONDON, September 25.

Some light is thrown on the position on the Western front by a cautiously worded article in the Paris paper "Intransigeant." It says:—"With the enemy positions efficaciously bombarded, numerous depots of munitions blown up, and the results of our continuous artillery actions becoming more and more precise, it is evident that the enemy supply system, whose methodical working we were well able to follow, has been badly interrupted at certain points of the line. The foresight of those who knew that an expenditure of shells meant economy of life has thus been more than justified. Nevertheless the infantry must have the last word."

Artillery Duels Continue.

Aircraft Bombard Stations.

LONDON, September 25.

A French communique records the usual artillery duels along the front with minor fighting with bombs and grenades. A fresh German attack at Marloue, Lorraine, completely broke down. The French air flotilla dropped forty bombs on the Railway station at Metz.

TELEGRAMS.

Raids over German Territory.

SIMLA, September 25.

Both artillery and aircraft activity continues on the French front. A French airship at night bombarded several railway stations, and aeroplanes bombarded the station at Offenber in Baden, Conflans and Vouziers, as well as contonments in Belgium.

War Opinions in Paris.

A Lady's Letter.

BOMBAY, September 26.

The following extract from a letter recently received from Home gives an interesting glimpse of war opinions in Paris. The lady quoted is one with high connections:—"I had a long letter from Mrs. X, who is more optimistic in her writings than in her talk. She says that she hears from a cousin in Paris, who has been in Petrograd but is now a Secretary at the Paris Embassy, that the only pessimistic people they see are the English who come over, and that the Military authorities seem perfectly satisfied with things, and also that any man now joining the diplomatic service in the Embassy or Legation has to sign a paper saying that he is willing to serve 15 years in Germany. That means that, after peace is declared, we shall take command of all the financial business, railways, banks, etc., in Germany till the war indemnities are all paid."

Sir John French's Report.

LONDON, September 26.

Field-Marshal French says that we continued to attack in the La Basse region eastward of Grenay and Vermelles. We captured the western outskirts of the Hulluch village of Loos surrounding the mining works and the Hill Seventy. Other British attacks northward of La Basse canal drew strong German reserves towards this sector which resulted in hard fighting throughout the day with varying success. The British at nightfall northward of the canal occupied their morning positions. We made another attack at Hoog on either side of the Menin road. The attack on the north side of the Road occupied Bellewaarde farm and the ridge but this was subsequently retaken by the enemy. But the attack on the south side of the road gained six hundred yards of German trenches which he consolidated. Reports in Friday's German communique that the British had attacked southward of La Basse is false. No attack was attempted.

The French Statement.

LONDON, September 26.

PARIS.—The French troops in the great battle on the western front consolidated all their important gains. The communique says that there has been obstinate fighting throughout Champagne. We penetrated the German lines on a front of twenty-five kilometres varying in depth from one to four kilometres. The number of prisoners actually counted exceeds twelve thousand men. We maintained throughout the night all the positions won in Artois including Chateau Carleur Cemetery, Souchez and the last trenches the Germans had held in the labyrinth. There is nothing to report on the rest of the front except the French surprise artillery attack on Bandesapt.

GREAT BRITAIN.

30 British Vessels Bombard Zeebrugge.

LONDON, September 26.

AMSTERDAM.—A Dutch correspondent on the island of Cadzand in the province of Zeeland says that the British squadron of five large and twenty five smaller warships bombarded Zeebrugge at half past six on Saturday morning. A big column of smoke rose above the port. The British light guns were also active probably against submarines as shots did not reach the coast. German batteries replied and a German aeroplane frequently flew from the coast to the fleet which departed after four hours.

Submarine Piracy.

Three British Vessels Sunk.

LONDON, September 25.

The Harrison Liner "Chancellor" and the Houston Liner "Hexione," together with the Steamer "Urbis," have all been sunk southward of Ireland. The crews were saved after terrible sufferings from exposure in boats, except eleven of the crew of the "Hexione," one of whose boats is missing.

Dutch Steamer Sunk.

The Dutch steamer "Eendijk," 4,500 tons from Buenos Ayres to Copenhagen, with a cargo of maize, has been sunk. The Dutch crew were rescued by the Swedish steamer.

The Zeppelin Raid on London.

Numerous Untrue Statement by a German Raider.

LONDON, September 24.

Commander Mathy, pilot of one of the Zeppelin raiders on London, has furnished the "New York World" with an account of the raid, which has been passed for publication in London with the comment that it contains numerous quite untrue statements, and the one to the effect that an anti-aircraft gun was placed under cover of St. Paul's Cathedral can only be described as a falsehood invented to excuse what the German aircraft were attempting to do.

Commander Mathy says:—"The Thames is an indestructible guidepost which it is impossible for the English to remove. From it we can pick up any point of London. Though the city was darkened we could see a glow reflected in the sky thirty-seven miles away. We headed straight for it and soon the silent city was below us. There were dark spots outstanding from the lighter portions. The residential sections were not much darkened. It was the dark spots we were after. Suddenly the city seemed to come to life, its search lights like arms waving round the sky and sending out

TELEGRAMS.

feelers for the threatening danger. If anyone believed London was not a military centre he should have been beside me and seen the red angry flashes of scores of cannon belching shrapnel. Our altitude makes effective range-finding for anti-aircraft guns impossible. We were militarily justified in bombing a battery screened near St. Paul's, but abstained for fear of damaging the Cathedral. We dropped several bombs on Holborn viaduct in the vicinity of the station; then from the Bank of England to the Tower. We tried to hit the Tower bridge, but the result was uncertain. The guns on the Tower maintained a lively fire. Arriving over Liverpool Street station I shouted "Rapid fire," and bombs were rained down. A succession of detonations and bursts of fire showed that we had done great damage. We were not hit. Our main attacks shall be short and quick. We were never bothered by aeroplanes in any flight."

Liquor Restriction in London.

LONDON, September 24.
The King has signed the Order in Council applying the liquor-restriction regulations, including no treating, to the London area.

A Missing Boat Picked Up.

LONDON, September 26.
The missing boat of the steamer "Hesione" has been picked up.

Imperial Conference.

ALLAHABAD, September 25.
The "Pioneer's" London correspondent, telegraphing on 24th September, says:—The demand for Indian representation in the Imperial Conference is well received by the Press.

Mr. Keir Hardie's Death.

LONDON, September 26.
The death is announced of Mr. J. Keir Hardie, M. P.

Naval Officer Receives D. S. O.

LONDON, September 25.
Naval Lieutenant Louis Hamilton has been awarded the D. S. O. for services in the Cameroons.

RUSSIA.

OPTIMISM IN PETROGRAD.

Great Increase in Russia's Striking Power.
German Admiration of Cossacks' Bravery.

LONDON, September 25.
A wave of optimism has passed over Petrograd during the last two days, which is not merely due to official bulletins. The successful withdrawal from Vilna has certainly straightened the Russian front and strengthened their powers of resistance, but there is no visible slackening of the efforts of the Germans, who continue to advance. The Vilna salient was so far advanced and so strongly threatened by the enemy's deep penetration north and south that its abandonment was a most delicate operation. There were rumours of disaster to certain units based apparently on the fact that one Cossack regiment was in a tight corner during the retirement, but it extricated itself with characteristic resourcefulness. An infantry regiment was also compelled to fight its way back through surrounding Germans, but it broke through, bringing back half a battalion of prisoners. The Germans at one point advanced with calm assurance that there was nothing to oppose them after a lavish artillery display, but their guns had missed vital spots, and the Russians were just as fully supplied with munitions. The Russians lay low until the advancing German masses were close to the outer entanglements. Then a storm of artillery maximum and rifle fire wiped out the Germans. Eight thousand corpses strewed the ground before the Russian positions. The fact that the Russians, after four months of retreat, quietly allow overwhelming forces of the enemy to approach within a few hundred yards of their positions is sufficient proof of their unbroken morale.

All these reasons, however, are not sufficient to account for the optimism, which is more probably based on the recent great increase in the striking power of Russia's military and naval forces. The successful conclusion of the Moscow congress of Zemstvos and municipalities has also contributed to the heartening effect on the public.

The Berlin press is constrained to admiration at the bravery of Cossacks. A recent instance of their contempt for death occurred in a fight in the Rokitno marshes, where two hundred were trapped but declined to surrender, and all were killed.

FIERCE FIGHTING ON DVINSK FRONT.

Prisoners Taken at Luck and Elsewhere.

LONDON, September 26.
PETROGRAD.—A communique says:—Later reports show that the Russians took 6,128 prisoners at Luck.

Fierce battle continues on the whole Dvinsk front. The Germans, supported by a hurricane of artillery fire, attacked repeatedly and desperately. Some trenches changed hands frequently. All attacks were repulsed by the close range fire of the Russians, who inflicted enormous losses while themselves suffering heavily.

The communique reports that altogether 5,654 prisoners have been taken in actions elsewhere on the front.

Details of the Fighting.

A communique describing the Dvinsk battle says:—The Germans in the first attack succeeded in entering the trenches, but were dislodged by a counter-attack. The Germans reassembled and again flung themselves in compact columns on the trenches, but artillery, machine gun and rifle fire forced them to retreat in disorder. Two more similar attacks also melted away. In the course of one Russian counter-attack a detachment, in the heat of fighting, was surrounded by Germans, but cut its way out with the bayonet and rejoined its comrades. It appears that during the battle near Hognichne the forty-first German corps suffered most severely during its disorderly retreat, and the Russians captured 517 unwounded and a great number of wounded prisoners, also a gun and seven machine guns. In a hot fight for two villages near Dubno a Russian frontal attack, under a hurricane of artillery fire, resulted in the capture of 1,630 prisoners.

A series of enemy attacks near Novo Alexinetz adjacent to Galicia was fruitless, but a vigorous Russian counter-attack secured three thousand prisoners and eleven machine guns. Russian cavalry south-west of Trembovia charged the enemy, who fled. The Russian troopers pursued the enemy's horse, sabring many and capturing 517 prisoners and two maxims.

A Chronicle of Russian Successes.

LONDON, September 25.
PETROGRAD.—A number of Russian successes are chronicled in a communique which describes stubborn actions on the whole front. The most notable achievement was at Luck. The Russians on Wednesday night attacked and carried a position near two villages north of the town, capturing, according to preliminary calculations, eighty officers and four thousand men, besides maxims, field kitchens and telephones. Luck was in Russian hands early on Thursday morning. The Russians the same evening very dashing seized the bridgehead close to the town. A third Russian attack resulted in the capture of two villages southwest of Luck, in which many Hungarians were bayoneted. Another thousand prisoners were taken in the course of the previous actions for the possession of the river fords above these villages.

In the northern theatre the Russians, with the bayonet, have dislodged the Germans from Vileyka after a series of successes in which we captured eight guns, including four howitzers, also nine artillery wagons and seven maxims. The Russians used the captured guns against the Germans, whom they put to flight.

The Germans in the Dvinsk region continue furious attacks, developing a hurricane of artillery fire.

A desperate and uninterrupted battle is proceeding near Novo Alexandrowsk on both sides of the Dvinsk road and in the marshes in the lake region.

The Germans in the Pripet region have been forced to flight after fearful losses, and the Russians have re-occupied the town of Lognichne. Part of the German artillery was captured by cavalry, who sabred the gunners and destroyed the wagons.

The Germans have also been forced to evacuate two villages south of Pripet.

German aviators have appeared in the Gulf of Riga, but were driven off by Russian seaplanes.

Russian Finance Minister.

LONDON, September 24.
Mr. Bark had an audience of the King.

Moscow Congress's Resolutions.

LONDON, September 25.
The Moscow Congress's Resolutions, which the delegates will convey to the Tsar, warmly greet the steadfast and gallant army and voice the passionate desire of all citizens to assist it in achieving victory in full harmony with the gallant allies.

ITALY.

An Italian Bulletin.

ROME, September 26.
Brisk fighting has occurred in the neighbourhood of Cividale where the enemy had been reinforced. The Italian Troops drafted from the Upper Valtellina forced back the Austrians. The communique says:—Very hot artillery action has occurred on the whole Carnia front. The Austrians attacked three times and were repulsed on every occasion. The Italian artillery bombarded the Tarvis railway station causing a huge fire.

The Italian Advance.

A Tribute to the Alpini.

ALLAHABAD, September 25.
The "Pioneer's" London correspondent telegraphs under date 24th Sept:—

The "Times" special correspondent on the Carnia front says:—The great high road running through the Plezzo and Predil, pass to Tarvis has gradually passed under Italian domination. Since the Italian occupation of Monterombo and Plezzo they have commanded three sides of the fortification of the Predil Pass, and crumbled under their fire the big guns at Malborghetto, a fort westward of Tarvis, which is now practically in ruins. The Italian valleys bear marks of Austrian fire, but the Alpini have destroyed the enemy's observation posts, and the fire is now blind as far as Italian valleys are concerned, guns being moved towards the rear. The correspondent pays a tribute to the work of the Alpini, asking what can troops do against men who tread mountains like wild goats and with the help of ropes leave goats staring vainly after them, who scale mountain sides at five miles and descend in a series of flying leaps that take the breath away? The Austrians, despite gallant resistance, are losing ground everywhere.

TURKEY.

The Dardanelles.

Turkish Mine Attack Defeated.

LONDON, September 25.
The week has been quiet at the Dardanelles. A Turkish mine attack was defeated by countermining, fifteen Turks being killed.

TELEGRAMS.

The French warships effectively bombarded a big gun battery on the Asiatic coast.

AFRICA.

S. Africa's Indian Bearers Contingent.

Hindus and Mahomedans.

LONDON, September 23.
PRETORIA.—The two Indian bearer companies which are being raised in South Africa will be a mixed force of Hindus and Mohammedans under a European doctor.

SERBIA.

The Serbian Frontier.

No Big Austro-German Concentration.

LONDON, September 24.
Latest reports from the Serbian frontier state that hitherto there has been no big Austro-German concentration of troops, though there is a certain amount of artillery and intermittent heavy fire.

A Serbian Communication.

LONDON, September 26.
NISH.—The communique describes artillery actions on Monday, Tuesday and Wednesday on the river Save front. The Serbian artillery interfered with the enemy fortification work on the heights opposite Ostrovitza. It was fired at by the enemy guns but we promptly silenced the latter. The attempt of the enemy to cross the Save and the Drina rivers towards Ratcha on Wednesday was repulsed. The enemy aeroplanes were twice forced by the Serbian guns to fly over the Rumanian bank.

NEW ZEALAND.

New Zealand's Registration Bill.

Premier's Important Speech.

LONDON, September 25.
WELLINGTON.—New Zealand has given a favourable reception to the Register Bill, which has passed Parliament in all its stages. The Premier said it was absolutely necessary to ascertain the country's resources, and it was the Government's duty to place every available man in the field. He did not believe in conscription, although he favoured compulsory national training, but in an emergency he would not hesitate to adopt compulsory service.

SWEEDEN.

German Agitators in Sweden.

A Grave Warning.

LONDON, September 24.
STOCKHOLM.—A Conference of Metal Workers Federations have uttered a grave warning against the German agitators who are scheming to drag Sweden into the war.

GERMANY.

Change in German Naval Staff.

A Moderated Form of Submarine Piracy.

LONDON, September 26.
Admiral Holzendorff formerly commander of High Seas Fleet has been appointed head of the German Naval General Staff in succession to Admiral Bachmann. The latter and Admiral Balneke who has likewise been displaced represented the ruthless submarine warfare. The new men favour no sinking of Passenger steamers without warning and allowing those on Board to save themselves, also in doubtful cases they favour taking the safe side.

Berlin Official Statement.

LONDON, September 27.
AMSTERDAM.—The Berlin official statement admits the Allies successes and says southwest of Lille the enemy repulsed one of our divisions near Loos from the advanced to the second line. Naturally we had considerable losses including materials of all kinds lying between two positions. We voluntarily evacuated Suchez. In the fighting north of Perthes the German division was obliged to evacuate the advanced position ruined by the uninterrupted seventy hours bombardment and retire two or three kilometres.

Germany's Latest War Loan.

Total Subscriptions.

LONDON, September 26.
AMSTERDAM.—A Berlin telegram says that the subscriptions to the third war loan amounted to 601 millions sterling. It must, however, be pointed out that this doubtless includes large sums advanced by Government loan offices to subscribers on various securities, including the script of the former loan.

UNITED STATES.

The Sinking of the "Hesperian."

LONDON, September 24.
NEW YORK.—The Captain of the steamer "Crossby" says that after he sighted the "Hesperian" the latter lurched and began to settle. Capt. Crosby turned to the rescue whereupon a submarine rose and approached the "Crossby" which turned and went at full speed and escaped after several hours chase by zig-zagging and circling. This gives the lie direct to the German official assertion that there was no submarine in that area.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

SIMLA.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, September 25.

The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State:—

London, 24th September:—The Russians appear to be holding up German advance and to have secured their retirement from Vilna.

A Russian communique records the capture of a village 28 miles south-east of and 6 miles west of the river Dvina. At points 12 miles south-west and west of Dvinsk there are desperate and unceasing actions, in many places even with bayonets and the enemy artillery is developing gusts of fire. The Russians are making vigorous counter-offensive in the region near the railway and midway between Vilna and Minsk and have recaptured the town of Smorgon. Fighting is taking place 43 miles southeast of Vilna and 23 miles north-east of Lida and also midway between Slonim and Novogrodek. The Germans state they have captured Ostroff 30 miles southeast of Slonim. From the southern portion of the Russian front no important change is reported.

The French airmen carried out in a most daring manner many raids on German towns and positions which they have organised during the past few months. A French communique says that as a reprisal for bombardment by the Germans of open towns and civilian population of France and England, a squadron of aeroplanes flew to Stuttgart and dropped 30 shells on the palace of the King of Wurttemberg and the railway station. The French airmen also bombarded the cantonment of Middelkerke and the railway station at Orfais. Between Verdun and Metz, artillery action continues vigorously. At the Italian front nothing important is reported.

The Bulgarian Legation states that an order has been received for mobilisation of the Bulgarian forces with a view to the maintenance of armed neutrality.

A Serbian communique says during the night of the 19th the enemy opened fire along the Danube and the save with artillery and machine guns but without result.

Another Cable to His Excellency.

The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State:—London 25th September:—The Russians are holding most of their own. Germans made little further progress. The Russians recaptured villages 24 miles south and 30 miles south-east of Riga both to the west of river Dvina. The situation in Dvinsk region is stationary and in fighting 12 miles south-west of Dvinsk one hill changed hands six times. Round Smorgon 45 miles south-east of Minsk railway fighting is very intense. Midway between Slonim and Novogrodek several serious engagements took place. Russians recaptured a village midway between Dvina and Luck and on the Galician border their cavalry made a successful raid. Both artillery and aircraft activity continues on French front. French airships at night bombarded several railway stations and aeroplanes bombarded the stations at Offenbergl in Baden. Canals and Vieux as well as cantonments in Belgium. In the Italian front minor actions in mountains continue. Great uncertainty exists as to the meaning of Bulgarian mobilisation.

St. John Association Thanked.

SIMLA, September 25.

Brigadier-General Price, Commanding, Aden, conveyed grateful thanks to the Indian Council of the St. John Association for two motor ambulances which have been in constant use for removing sick and the wounded from distant localities to the Station Hospital.

Sir Harcourt Butler's Movements.

ALLAHABAD, September 26.

Sir Harcourt Butler, Education Member, will leave Simla on the 6th October visiting Naini Tal and Lucknow before embarking at Calcutta for Rangoon on the 21st.

The Hindu Universities Bill.

SIMLA, September 27.

Among the Members of the Select Committee on Hindu University Bill who contributed minutes Mr. Bannerjee is in Calcutta. Both Pandit Malaviya and Maharaja of Coimbatore are unlikely to press their points. Notices of several amendments are given but there has been withdrawn a couple of amendments relating to the powers of visitors and Governor-General in Council. Some amendments may yet come up before the Imperial Council on 1st October but these will be merely for purposes of eliciting an expression of opinion from Government only and will not be pressed.

Rs. 4,000 to Servants of India Society.

SIMLA, September 27.

His Highness the Aga Khan has subscribed Rs. 4,000 to the All-India Gokhale Memorial Fund to be specially earmarked for the Servants of India Society.

Farewell to the Viceroy

SIMLA, September 25.

His Excellency the Viceroy will receive a farewell address from the Simla Municipality on the 14th October. The Municipality had previously presented two addresses one to Lord Curzon and another to Lord Minto.

Revenue Returns.

SIMLA, September 25.

The Civil revenue to the end of August showed 32 crores and 32 lakhs as against 33 crores and 18 lakhs for the corresponding period last year. There has been

TELEGRAMS.

falling off under heads, "Stamp, Excise, Provincial Rates, Customs, Forests and Registration."

Gold Standard Reserve on the 30th June stood at £25,739,399.

The Gold Standard Reserve.

SIMLA, September 25.

A statement is published showing the position of the gold standard reserve on the 13th June last, when the total stood at 25¼ millions sterling of which 6½ millions sterling was in gold, £7 millions in temporary loans to treasury balances and £13¼ millions in gilt edged investments. The total civil revenue collected to the end of August this year in India is within half a crore of what was collected up to the same date last year, and the closing cash balance in treasuries and the Presidency Banks is actually half a crore more, in spite of the war.

Rainfall.

SIMLA, September 25.

The rainfall from 30th April to date is 20 per cent or more in deficit in the Bay Islands, Orissa, Chota Nagpur, Central India west and the whole of north-west India comprising the Punjab, Kashmir, the north-west Frontier Province, Baluchistan, Sind, Rajputana and Gujrat. It is 20 per cent or more in excess in Assam and the United Provinces east and differs from the normal by less than 20 percent in the rest of the country.

CALCUTTA.

The Press Act.

Proposed All India Conference.

CALCUTTA, September 26.

The "Bengalee" understands that it is proposed to hold an All-India Conference at Bombay during the Congress week for consideration of the Press Act.

Referring to the proposal the "Bengalee" says:—The proposal has our hearty sympathy and support. Without organised effort on the part of those who are most interested in upholding the liberty of the Press, there is not the smallest chance of any success in fighting the Act. The vagaries of the executive have been many in administering the Press Act, and newspaper editors and proprietors owe a duty to themselves and the public in making a combined and supreme effort towards relaxing the fetters which are so galling to their self-respect, and so detrimental to the cause of public liberty. We hope the Indian Press will rise to the height of the situation and do their duty.

Conditions in Silchar Improving

CALCUTTA, September 25.

The condition of the people of Silchar sub-division in Cachar is gradually improving. The Hon'ble Sir Archdale Earle, Chief Commissioner of Assam has paid to the Silchar Relief Committee a sum of Rs. 2,500 for the Relief of the distressed people of Cachar and Sylhet.

Saint Andrews Colonial Homes

Congratulatory Messages.

CALCUTTA, September 25.

The fifth anniversary of Saint Andrews, Colonial Homes at Kalimpong was celebrated yesterday, the Hon'ble Mr. Harnell, Director of Public Instruction, Bengal presiding. Before the proceedings commenced congratulatory messages were read from the Viceroy, the Governor of Bengal and other well-wishers from India, England, New Zealand, Australia and the Dardanelles were read. Dr. Gregon, Superintendent in the course of the address referred to the satisfactory progress made all round during the year and the sound financial position of the Homes. He said that many old boys were at present serving in the trenches.

The Bengal Art Exhibition.

DARJEELING, September 25.

Lord Carmichael opened the Bengal Arts Exhibition in the New Museum building. The Hon'ble P. C. Lyon, President of the Exhibition Committee addressed a crowded assembly regretting the absence of Lady Carmichael who had taken the initiative in the Exhibition and had done so much for its success.

Dacoit's Daring Escape and Re-Capture.

CALCUTTA, September 23.

Sheik Abder, a notorious violent character of Barisal, who is responsible for two dacoities and a murder, was arrested by the police at Patuakhali. While being conveyed to Barisal by steamer under the custody of a Havildar and four Constables, Abder broke the handcuffs jumped into the river and escaped. After a vigilant search the police succeeded in recapturing him. He is now in Barisal jail.

Executors' Alleged Cheating.

CALCUTTA, September 24.

To-day Mr. Keays, Chief Presidency Magistrate, was engaged in hearing a case in which Jalaluddin Hassani, executor to the estate of Mr. M. Keshani, charged Ashutosh Chuckerbutty with cheating in respect of Rs. 12,000. Keshani, who was a resident of Bombay, had a tea business in Calcutta. He executed a power of attorney in favour of the accused, who was a broker under Messrs. J. Thomas and Co., giving him power to sign his name in conducting Calcutta business on the 9th March last, leaving a will appointing the complainant executor to his estate. Probate of that will was taken by the complainant. It was alleged that on the day Keshani died the accused issued a cheque in his favour for Rs. 12,000 and cashed it. When asked to return the cheque books the accused said that it had been made over to Keshani. The accused in defence said that he was a

TELEGRAMS.

partner to the business. He had filed a suit in the High Court against the complainant praying for revocation of the probate. The Magistrate adjourned the case pending the disposal of the civil suit.

Off to the Front.

CALCUTTA, September 26.

C. Garden, who was charged with cheating Messrs. Whiteaway Laidlaw and Company in respect of wearing apparel appeared yesterday before the Deputy Magistrate of Howrah, and said that he had received orders to proceed shortly to the front and requested that the case might be disposed of without delay on the evidence already adduced. The Magistrate released the accused on his executing a bond for Rs. 200, his father furnishing surety of a like sum for his good behaviour for six months.

An Anniversary Commemoration.

CALCUTTA, September 24.

The Committee of Ram Mohan Library and Sadharan Brahmo Samaj have this year combined in celebrating the 83rd Anniversary of the death of Raja Ram Mohan Roy in Calcutta. A public meeting will be held on the 27th instant. Sir Rabinendra Nath Tagore will preside.

Sentences on Dacoits

CALCUTTA, September 25.

The Barisal Special Commissioners yesterday heard the arguments on both sides in the case Emperor Vs. Ajimuddi, Tomejuddi, Hison Ali and Abdul Ali.

In the evening they delivered judgment in the 28th case Mahispur dacoity, sentencing Manajuddi and Gani to 5 years' rigorous imprisonment and a fine of Rs. 100 or in default to undergo a further year's imprisonment. In the 29th case of Khali Shikhal dacoity case of the four accused Ajimuddi has been acquitted. Tomejuddi discharged and Aisonali and Abdulali sentenced to seven years' rigorous imprisonment.

PUNJAB.

The Punjab Council Meeting.

L. G. on Gloomy Agricultural Prospects.

SIMLA, September 25.

The meeting of the Punjab Legislative Council lasted two hours. The Military Transport Bill was considered and passed. Mr. Bakshi Sohoni Lal criticised the details and gave his whole-hearted support. Mr. Thompson introduced the Punjab Medical Registration Bill and said three Senior Presidencies had already enacted laws and the Central Provinces and Punjab were proceeding with it. The Bill was referred to a Select Committee consisting of Colonel Hendley, Khawaja Yusuf Shah, Mr. Bhagat Ram, Mr. Gracey and Mr. Thompson. His Honour speaking alluded to the gloomy agricultural outlook and hoped that timely rain by Christmas would help good rabi sowings. He foreshadowed liberal "takavi" advances and dwelt at length upon the finances of the Province and urged caution in expenditure. His Honour dwelt at length on the subject of crime and revolutionary movement and said his confidence in the people was unshaken, and alluded to the great service which the Province had rendered during the war and eulogised the doings of Indian Troops of which fully one half belonged to the province.

A Comparison between De Wet and Punjab-Rebels.

His Honour proceeded 'I have stated the facts at some length because I have noticed in more than one quarter a disposition to minimise the atrocities committed by the "Gadhar" party in their attempts to subvert the Government and a desire that government could deal gently with dangerous criminals who have been found guilty by the fullest enquiries of complicity in their crimes. I will take a charitable view and attribute these suggestions and criticisms to absence of full information as to the objects of the conspiracy and the acts of the conspirators which I have now attempted to summarise. A comparison has been made between the revolutionaries of the Punjab and De. Wet. I have no sympathy with De. wet. He was a rebel and a traitor but one should be just even to a traitor and it would be unjust to place him in the same category as the men whose aims and actions I have just described to you. De Wet and his adherents took the field openly as rebels. They carried their lives in their hands and many of them paid the forfeit. Revolution was their end but wholesale murder, robbery and terrorism was not amongst their methods nor was the bomb among their weapons."

Indian Students and the War.

Service in the Fighting Line and Hospitals.

LAHORE, September 25.

About 180 Indian students drawn from the Universities and Colleges of the United Kingdom are doing service as members of the Indian Volunteer Ambulance Corps in Indian hospitals or on Hospitalships as doctors, dressers, interpreters etc. Those who have qualified as doctors are given Commissions in the Indian Medical Service and four of them are now in France. Three Indians are serving in France as interpreters on Hospital Trains for the wounded Indian soldiers.

Mr. Paresh Lal Roy of Cambridge, son of Mr. P. L. Roy of Calcutta, is in the Honourable Artillery Company as a private, and has been in action several times. Mr. A. S. Ramalingam, B. Sc. is Private in the Royal Fusiliers, and Mr. N. S. Padamjee of Cambridge, a Private in the Middlesex Regiment. Other Indian students have joined the ranks of the Territorials and new armies.

Gardener Threatens a Council Member.

LAHORE, September 25.

The resumed hearing of the case in which one Ghulam Hussain, gardener, is alleged to have written threatening letters with the object of extortion to Hon'ble Rai Bahadur Ram Saran Dass came up before Mr. Onuli Shaw, Assistant District Magistrate, on Saturday. The

TELEGRAMS.

accused pleaded not guilty and in his statement denied having sent any letter in question. He admitted that he was a gardener in the employ of the Railway and that he wrote a letter which the police got subsequently written from him. Arguments of the accused on both sides having been concluded the Court fixed the 30th instant to decide whether to frame charges or not.

UNITED PROVINCES.

The Interned Muslims.
Petition to the Viceroy.

LUCKNOW, September 25.
The Assistant Secretary of the All-India Moslem League writes as follows:—

An adjourned meeting of the Council of All-India Moslem League was held on the 25th September 1915, and the following resolutions among others were adopted:—Resolutions (1) The Council of All-India Moslem League thanks H. E. Lord Hardinge for granting allowances to Messrs. Shaukat Ali and Mahomed Ali. (2) The Council of All-India Moslem League is deeply pained at the internment of Messrs. Shaukat Ali and Mahomed Ali. The Council believes that there was nothing in the conduct of Messrs. Shaukat Ali and Mahomed Ali which necessitated the application of the provisions of the Defence of India Act, to them, and now respectfully prays H. E. the Viceroy to restore them to their liberty. The votes recorded as regards the last resolution were 36 for, 3 against, and 2 neutral.

Woman Murderer Reprieved.
Viceroy's Clemency.

ALLAHABAD, September 26.
H. E. the Viceroy has commuted the sentence of death passed on a woman named Nithana to transportation for life. The prisoner was found guilty by the Sessions Judge of Cawnpore, of murdering her brother-in-law and another man by administering aconite in their food. Four other persons who partook of the food were taken seriously ill but recovered. The High Court and the Lieutenant-Governor, United Provinces, had rejected her appeal, but the Viceroy was pleased to commute the death sentence.

The Indian Science Congress.

ALLAHABAD, September 26.
The third annual meeting of the Indian Science Congress will be held at Allahabad on the 13th, 14th and 15th January 1916. Sir James Meston has consented to be patron of the meeting and Colonel Sir Sidney Burrard F. R. S., will be President. Among the Presidents of the various sections will be Dr. Simpson, Dr. Sudborough of the Research Institute, Bangalore, Dr. Woodland of Allahabad, Dr. Howard of Pusa, Mr. Coventry and Mr. R. Burn, I. C. S.

The Lucknow Fracas
Press Opinion.

LUCKNOW, September 25.
The "Indian Daily Telegraph" opines "the Police cannot be justified in forcing the boat from the students engaged in work of an honorary character. Had such a thing happened in England it is more likely that the police would have preferred their assistance in rescue work on which students were setting out and they would certainly never have attempted to seize a boat already hired for a laudable object. Disparaging ourselves from the remark in the Communique that certain of the students concerned in this affair have rendered themselves liable to criminal prosecution it is doubtful if any Court having the circumstances before them would have held them guilty of any criminal offence. The "Telegraph" would have no doubt that students will be completely exonerated and advises the College authorities to place the matter before their Committee, preliminary to taking any action against the students.

The "Advocate."

The "Advocate" says so long as delinquents are properly dealt with departmentally we agree with the authorities of the Canning College that it is unnecessary to take matter into a Court of law. It hopes that the Inspector General of Police will adequately punish Inspectors Murphy and Litchfield and any other responsible Police subordinates who may be found to have led an attack on European Professors and Indian Students and the menials of the Canning College.

BURMA.

Rangoon High School Strike.

RANGOON, September 25.
The boys of the Tenth Standard of the Rangoon Government High School went on strike yesterday afternoon. This is said to be the result of an order by the Principal stating that some four boys who were found to be cheating in the last test examination that was going on would be severely punished. After the recess interval 110 boys failed to return to the class. They succeeded also in getting 32 others from the Hostel in the Theatre Road to join them. The strikers then hung about the school, and as trouble was feared special Police patrols were placed in the school last night and this morning, but nothing untoward occurred.

Burma Legislative Council.
Enlargement Sanctioned.

SIMLA, September 25.
A Press communique says:—On the recommendation of the Government of India, the Secretary of State has sanctioned the enlargement of the Legislative Council of the Lieutenant-Governor of Burma by two members, one non-official and one official, of whom the former will be elected by the Rangoon Trades Association.

A European Arrested on a Steamer.

CALCUTTA, September 25.
On arrival of S. S. "Bharata" in Port yesterday from Rangoon the Calcutta Police yesterday arrested on

board by virtue of an intimation which was received from the authorities at Kyansi (Burma) a European named Joseph Nicholson on a charge of misappropriating a large amount of Government money. It is alleged that the accused was a clerk employed in the Irrigation Department at Kyansi and absconded with the property. The accused was placed before the Chief Presidency Magistrate to-day who remanded him to custody pending the arrival of an escort from Burma.

BOMBAY.

The Scarcity in Gujarat.
Plight of Cattle and the People.

BOMBAY, September 25.
The plight of the people and of the cattle at Patan, in the territory of H. H. the Gaekwar, has already become very distressing, and a special bazaar for sale of cattle was held there on the 19th instant, when no less than 1,390 head of cattle were sold. At Amerli a famine grant of Rs. 60,000 is asked for by the revenue officer in charge of the district, and a committee of officers and citizens has been formed to collect funds for opening shops for selling foodstuffs cheap. Hay, which had hitherto been arriving in Bombay from Gujarat, is now being rebooked to the famine-stricken area of Gujarat. The Baroda State is reported to have purchased from Bombay hay worth Rs. 60,000. Like other parts of Gujarat, Surat is suffering from want of rain, although the state of things is not so bad as in the northern parts of Gujarat. It is hot and steamy at Surat, and there is no sign of rain.

A Successful War Bazaar.

POONA, September 25.
The fancy bazar held in the beginning of this month in the Council Hall, Poona, and opened by H. E. Lady Willingdon, is expected to bring in a net amount of about Rs. 3,000, which will be handed over to the War Fund.

The Indian Merchants Bureau.

BOMBAY, September 26.
The Annual general meeting of the Indian Merchants Chamber and Bureau took place this afternoon. Sir Fazulbhoy Currimbhoy and Mr. Manmohandas Ramji gave lengthy and interesting addresses on trade and Commerce.

Economic Development of India.
An Interesting Lecture by Professor
N. M. Muzumdar.

BOMBAY, September 25.
Professor N. M. Muzumdar, Barrister-at-Law of the Sydenham College of Commerce and Economics, lectured to-day on the Study of Indian Economics to the Students Brotherhood Dr. Stanley Reed presiding. He emphasised the necessity of the economic development of this country, particularly industrial and commercial, to relieve the agricultural congestion and the consequent famine conditions. He said:—"We had been flooded by the western manufacturing world, and are beginning to be flooded also now from the East and have to seriously begin finding out the ways and means of saving ourselves, if we do not wish to be economically overwhelmed. The war too, had trampled upon the economic fabric of the world, and in the reconstruction that will follow, we too will have to play our part. A richer India, will be a richer asset of the British Empire."

He emphasised the need of creating economic opinion in this country and economic criticism to guide in social and economic legislation and reform, pointing out the need of an Indian Economic Society to create and focus Indian economic opinion. He referred to the necessity of investigating into the life, work and conditions of the people in the villages, in which nine-tenths of the Indians lived.

In the economic development of the country, he said, there is much to do both for the Government and the people. The Government must lay down a definite economic policy and take the initiative and give the lead. The leisured, educated and monied classes should also co-operate with the Government in the great task. Universities must vigorously take up the teaching of economics and produce a more useful type of graduates, and citizens, as Lord Willingdon has said, "whose first care will be the welfare of the people."

MR. CHAUBAL TO RESUME DUTY.

BOMBAY, September 27.
Hon'ble Mr. Chaubal Member of Public Service Commission was among passengers who arrived by yesterday's mail. Mr. Chaubal will resume the duties of the Member of the Executive Council to the Governor of Bombay in a day or two.

Sacred Threads to Soldiers.

BOMBAY, September 27.
Her Highness the Maharani Sahib of Bhavanagar has sent to England two thousand religious threads (Janois) for Indian soldiers at the front.

Colnel's Tragic Death.
Fall From the Gangway of a Transport.

BOMBAY, September 25.
While Lt. Col. J. J. P. Quinn, 177th Mahrattas, was getting into a transport boat S. S. "Daroba" at Alexandra Dock at 2 o'clock this morning, he fell between the ship's side and dockwall into the sea. He was taken out alive, but died two hours later. An inquest was held, and a verdict of accidental death due to heart failure was recorded, but the Jury added a rider that the gangway was not sufficiently protected. When Lt. Col. Quinn was on the gangway of the ship he was challenged by the sentry on duty, which made him feel nervous and, losing balance, he fell from the gangway.

Mr. Byramji R. B. Jijibhoy.
Removed from List of J. P's.

BOMBAY, September 27.
A new list of Justices of the Peace for the town of Bombay, just issued by the Government, shows that the name of Mr. Byramji R. B. Jijibhoy, who was recently fined Rs. 50 by the Chief Presidency Magistrate on a charge of assaulting a Police constable, has been removed from the list.

Bombay Cotton Markets Improve.

BOMBAY, September 25.
There has been better feeling in the piece goods market chiefly caused by sharp and continuous rise in the value of raw material and the local rates of few well-known shops have advanced by five annas per piece during the week. Grey cloth show little activity, but the sales of cheaply brought Japanese makes have been made in good lines at prices which are attractive to dealers. The demand for bleached goods is still unsatisfactory, but there has been some speculative buying amongst dealers in anticipation of improvement in local values. The position of goods of local make continues to improve, and sales have been made at advancing rates. It is reported that a leading mill has unloaded, at a sacrifice, some 3000 bales of shirtings and long cloth out of its large holdings.

CENTRAL PROVINCES.

Mr. Geddes to Visit Nagpur.
In Connection With Town Planning.

NAGPUR, September 25.
At this morning's Nagpur Municipal Committee meeting a letter from Professor Geddes was read in connection with his forthcoming visit to Nagpur. Professor Geddes is expected to arrive at Bombay on October 9th per S. S. "Mongolia." In his letter he suggests the desirability of arranging for his town planning exhibition and lectures before the new year, if possible, when he visits Calcutta. The exhibition is to last not less than two weeks preferably three weeks. The date of his visit to Nagpur is to be fixed in consultation with Messrs De and Bompas who are arranging the Calcutta exhibition.

A Further Grant of 5000.

The Chief Commissioner has granted the Nagpur Municipal Committee Rs. 3,000 in addition to Rs. 5000 granted in July towards defraying the cost of the exhibition the whole sum coming from the current year's budget under grants to local bodies for sanitation. Professor Geddes will at the request of the Jabalpur Municipal Committee visit that place for one week.

Munitions Manufacture.

The Senior Inspector of Factories, Central Provinces and Behar under instructions from Government of India has written to the managers of factories and presses in these provinces with a view to ascertain what quantity of machine tools etc suitable for part manufacture of shells or for use in concentrated workshop is available and whether such managers are willing if any quantity of tools are available to spare them on hire or use in concentrated workshop for such period during the war.

Indian Wounded in Central Provinces.

Visited by C. C.

NAGPUR, September 25.
Sir Benjamin Robertson and Lady Robertson recently visited the Military Hospital at Chandwa, where there were about 180 wounded and invalided men from the Front. The Chief Commissioner conversed with them. The men were in good spirits and are comfortably housed.

The Civil Service: Another Caste in India.

NAGPUR, September 25.
Commenting on Sir Ali Imam's speech the "Hithavadi" writes:—"All castes have a knack of working always for selfish ends and the Civil Service in this land of caste has unfortunately acquired the character of another hidebound caste. As a class the bureaucracy has withstood every reform intended to take the sons of the soil nearer that self-government which has now been definitely set as the goal of our political aspirations." After quoting the late Mr. Gokhale's opinion about officials arranging themselves against every measure of reform the paper adds "Signs are not wanting to show that if Indians made a determined and organized effort to get this state of things altered the times are propitious for such a change to be accomplished."

SIND.

Commercial Stagnation at Karachi.

KARACHI, September 24.
The market remains lifeless and the outlook for the remainder of the current year is far from promising. With no wheat export and small stocks of produce generally, charters for the time being are out of the question, and it looks as though even liners will find difficulty in securing cargo. The charter rates at Home, however, are not easier. Rather steamers are indicated as difficult to obtain and owners as very firm in their ideas.

SOUTH INDIA.

A European Girl's Abduction.

COONOR, September 26.
It is an extraordinary tale that our Coonor correspondent tells us in his letter to-day, namely that the police at Coonor have arrested a European lady and C. Rungaswamy Goundan, son of Rungiah Goundan, for the alleged wrongful confinement and abduction of a European girl. Very few particulars are given, and the lady's name is withheld. It is undoubtedly, as our correspondent describes it, a "Coonor sensation." (The Madras Times.)

Mr. Dadabhai's Message.

BOMBAY, September 27.
Mr. Dadabhai Naorji writes as follows to "Bombay Chronicle":—"There is some misunderstanding in the statement that I have consented to take presidentship of Home Rule League in India. I have not yet read the article in the Commonwealth of the 24th instant."

జాబులు

I

“నాయుడు” అను కుట్రపదము.

అయ్యో,

ఆంధ్రదేశమందలి నాల్గవారివారగు నూర్లులలో ఏదిగా కొద్ది కాలమువారు తప్పు తక్కిన వారందరు వారి నాయుడు అనునంతయు నాయుడు బిరుదును వాడుచున్నారు. ప్రతివారు నీ నాయుడు బిరుదును వాడుటచే వారివారి కుట్రలను బిరుదులు కేరలము నకుంచుటయేగాక, బ్రహ్మ, క్షత్రియ, వైశ్యకులములూదిరి వికాసముచే వారి కుట్రలను అగ్రహించుట కష్టపరము. ఆ బిరుదును వాడెదగిన కుట్రలను నూర్లులము దానిని వాడుటచే కొంచెము గౌరవముగనుండునని కా బోలును దానిని వాడుట మానుచున్నారు. ఓ, నూర్ల వచో జలంబరా! మీమిత్రులములకు మీమిత్రులబిరుదులనుండ ఎరువు నీరుదములకేల నేదెదరు? మీ నీరుదములను పామరచి తిరి కాబోలును. ముమ్మికులగు పాదక మహాకయులను ఏయే కుట్రలను కేయే బిరుదులలో ఈ పత్రికామఖియన తెలుప గలండులకు జేమకొనుచున్నాడను.

నూర్లవారు జాబు.

II

వరకులము.

అయ్యో,

నిద్రపరు గ్రామమున శ్రీ బాలకృష్ణేశ్వరస్వామి వారి ఆలయము ఒకటికలదు. ఈ ఆలయములో తిరుదలి వస్తే రాదివ్యధలములవలె నేనివాహదీ శుభకార్యములు జరుగచుండును. వివాహమున్న భయమగుచున్నది. మొన్న ఈ కేవలము మూల చైతన్యవాడే మొకటరత్నంగారు, శేషవలంగారు అను కుట్ర మహానుజి వివాహముచేసిరి. ఈవరునకు ద్విత్వము వివాహము. ఈ సంబంధ విషయములో దేశభిమానులు సంఘాభిలాషులును అనుకొందరిమిత్రుల రాయవారమువలన అతికష్టము మీద రు.500-0-0ల వరకుగ్రామమునకు నొప్పకొని వివాహము ని.9-9-15తేదీచేసికొనిరి. సంఘమున జరుగు దురాచారములకు విద్యాభివృద్ధి, భవిష్యలు కారణము నయిచున్నది. వీరము చెప్పు పలుకులు అమృతకుల్యములు. చేయుపనులు విషభూతములు ఓ సంఘ సంస్కర్తలారా! భవిష్యలారా! విద్యాభివృద్ధిలారా! కన్యాశుల్క వరకుగ్రామము మాడదని సభలయందు చెప్పు అన్నలారా! కన్యాశుల్క వరకుగ్రామము నిరసించక పోయినచో సంఘ మభివృద్ధిలోకిరావేరదు. సమయము వచ్చి నప్పుడు నీని ఆచరణలోనికి వెట్టి నెరవేర్చగలండులకు ప్రార్థించుచున్నాను.

నిద్రపరు.

శృంగారకవి సుబ్బయ్య.

III

విషయనగరం తాలూకాబోర్డు.

అయ్యో,

గరన్న మెంటువారు మాతాలూకా బోర్డును రెంటిగా విభజించబడినది కొరకందున దాని నామోదించుటయే యీ నెల 18 వ తేదీని పాలకొండ గ్రామమునకు మీటింగు జరుప బడినది. మెంటులందరు దాని నామోదించిరి. ఇట్లు చేయుట యెంతయు ప్రజలకు సుమహయుగా నుండుటయేగాక ప్రతి పనియు అతిశయముగా నిర్వహించబడుచుండును. మొదటి తాలూకా బోర్డును విజయనగరము, గజపతిగరము, భీమునిపట్నం తాలూకాలును, రెండవ తాలూకాబోర్డును పాలకొండ, చీపురు పల్లిపల్లి, వీరగము తాలూకాలును చెందియుండును. మీటింగు విషయములకు యూనియన్ చేర్చునను నాగం అన్న రావు నాయుడుగారును మునుముకురు భాద్రు పామర కన్యాశుల్క సాహెబు బహదూరుగారును గ్రామమునంతటను పరికించిరి. గ్రామము మీగుల పరిశుభ్రత గలిగి యెంతయు కొనియాడ దగియున్నది. నదరు సాహెబు బహదూరుగారు గ్రామ శుభ తియ నూచి కడు సంతసిందిరి. ఈ కార్యముగా కేంద్రనికి వచ్చి కొన్ని కాలమే యైనను వీరి పరిపాలన ముంతయు మెచ్చదగును. నైసికంబు గారగు ము. నాయునిగస్వామి పంతులుగారు ఇట్టి యున్నత పదవికి జనప్రియుడగు యుక్తపురుషుని వచ్చి నియమించుట కెంతయు సదగు గ్రామములు సంతోషించవలసినవే. ఈ ప్రసిద్ధింబు గాను ప్రజల యుబ్బందులు నెన్నియో తొలగింది. ఎన్నియో సుమహయులు వారికి కలుగజేసి యున్నారు. కాన వీరే యెల్ల కాలమున నీ యుద్యోగమున నుండి ప్రజల కష్టములను పరిశీలించేసి వారికి తగిన సుమహయులు చేయుచుండునగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

“భీమునిపురనివాసి”

IV

త్రిపురసుందరి సమాజము.

అయ్యో,

ఈ సమాజమువారు నాలుగువత్సరములనుండియు ప్రతి శుక్రవారము మతగ్రంథములను చర్చించుచు వీలగునపుడెల్ల శ్రీవిద్యాభివృద్ధియొనకము లగు విషయముల నుపదేశించుచు శ్రీలయభివృద్ధికి పాటబడుచున్నారని మరయు నీసమాజము తరపున నొక గ్రంథాలయము నెలకొల్పి కలయువారల కీ గ్రంథములను వారిమండలముల కొనుగి తనములమున కొంత శ్రీవిద్యాభివృద్ధికి జేయుచున్నారని అట్టి గ్రంథాలయమునకు కొందరు గ్రంథముల నుచితముగ నిచ్చియున్నారని దీనియందని వరకు యును 20 గ్రంథములున్నవి ఈ ఆలయమునకు మ-రా-శ్రీ కీర్తిశేఖరుల అంకరాజు మొకట మానుంత రావుగారి భార్య మొకటలమ్మగారు 100 రూప్యముల నెలకొల్పి కొన్ని సంస్కృతాంధ్రగ్రంథములను కొనిగి కట్టలచే కీర్తింపబడుచున్నారని ఈవారస్వరూపిణియగు నీమెయొక్క కుమతెనకు లోకొకకారధురీణులకు బ్రాహ్మపాత్రముగ నున్న దకుటకు సందేహములే సామాన్య ఆంధ్రశ్రీలలో కట్టి దాతృత్వము గలవారలయందు కావున నోయవారములగు సోదరసోదరీణులారా ఇట్టి యుపకారముల నొసగి ఆచంద్రాగ్రము కీర్తిని బొందు మొకట లమ్మగారివలెనే మీరును కృతజ్ఞతను బొందుడు.

త్రిపురసుందరి సమాజభిమాని.

V

బాపట్ల త్రిపురసుందరి సమాజ యువతీవిద్యా నిలయము.

శ్రీవిద్యాభివృద్ధి లగు సోదరీ సోదరీణులు కొకజ్ఞాపన. దేశాచారము ననుసరించియున్నవల్లనేమి, జవాబు భర్తలవలననేమి, వ్యవస్థలవలననేమి, ప్రస్తుతము అయిలలో నుండెడి చాలికాపాతకాలలకు బోబాలని విద్యాసత్తులగు యువతీమణుల కొరకై యీపాతకాల యుద్ధేషంపబడినది. ఇందు శ్రీలే విద్యను గరపుచున్నారని విద్యకుబోధు ట్టుపనియును నేర్పుటను కలయువాడు సగీతము నభ్యసించుటకై నంగీతపుక్లాను కొకదానిని దీనికి జేర్చబడినది. దీనివిభిన్నత ననుసరించి శ్రీల కనుకను పరిశ్రామిక విద్యలు మరకొన్ని నేర్పుడు.

ప్రస్తుత మీ పాతకాల మ. రా. శ్రీ చోరగుడి మొక ట్టాద్రపంతులుగారి యంటియందు మధ్యాహ్నము ౧ గంట మొదలు ౧ గంటలవరకు జరుగుచున్నది. పదునార్యుల యువకు లిప్పుడు చదువుచున్నారు. అంకొకరికి విద్యాభివృద్ధిచేతమును మతియొకరికి భోజనసత్తియు గలగజేయబడినది. గ్రామాంతరమునుండి వచ్చెడి యువహాయ వితంతు శ్రీలకును కడదీక్షయు కలన భోజనసత్తిలేని స్వగ్రామవాసులగు వితంతు శ్రీలకును భోజనసత్తియును జేయ నుద్దేశంపబడినది.

ఇప్పటి పాధ్యాయులుగానుండెడివారుగాక ఉన్నత విద్యయుందు గడతేన యువతీమణి యొక్కరును విలిపించిన గాని విది ఫలకారి గానేరదు.

జ్యోతిరారణకు ప్రధమ మెట్టుని చెప్పదగిన నీయుద్యమము నెలకొక డెబ్బదిరూప్యములయినను తేదిని కొనసాగదు. దైవమును ప్రజల యాదాద్యమును ఉద్యమమందలి సమాజ యోగ్యతాబలిమిని నమ్మి ఇది ప్రారంభించబడినది. దీనిని పోషించుట దేశసేవారత్తుల లగు తమకెల్లరకు విధాయకమయి యున్నది. రాజపోషకులుగను ప్రధానపోషకులుగను పోషకులుగను చందాదారులుగను నుండి క్షేత్రపంచకేక దృవ్యసహాయమొనర్చు నెల్లరు ప్రార్థికులు వీరికిగాను ము. రా. రా. కృ. చో. మొకటాది ప్రభువులుగారికి తమచందాలు విరాళములు బంపిన కృతజ్ఞతతో నంగీకరింపబడును. నెలకు రు 10 లు విరాము నొసంగువారు రాజపోషకులు, నెలకు రు 5 లు నొసంగు వారు ప్రధానపోషకులు, నెలకు రు 2 లు నొసంగువారు పోషకులు తక్కువల సాహాయ్యము చందాదారులుగ పరిగణింపబడుదురు.

చో. నీకమ్మ; చాట్రాతి లక్ష్మీనరస్య.

VI

గుంటూరుకుపుకొ హైస్కూలు.

అయ్యో,

ఈ టవున్ హైస్కూలునకు రెండుకాలము వున్నది. అది యీ పురమునందే కెండు కేటలలోనున్నది. ఒకదాని యందు మాడెఫా:ము వరకును యింకొకదానియందు 1వ ఫారమువరకును వున్నది. హైస్కూలునందు రెండవఫారము మొదలుకొని యున్నది. కాళులయందు 800 మందిన్నీ హై

స్కూలునందు 400 మందిన్నీ బాలుకువున్నారు. భవనము చాలక పిల్లలును పుష్కలములును చాలకట్టపడుచున్నారట. ఇంకాకొంత భవనమును కట్టుచున్నారట. అది యంతలో తయారగునటుల కనుపించదు.

కడచిన సంవత్సరము స్కూలు భవనము పరిశీలన కృతార్థమైన బాలుకు ముగ్గురట. ఈ సంవత్సరము స్కూలు నందున్న పుష్కలములనుబట్టి మాడగా అదియును పుండు నట్లుకనుపించదు.

ఇంగ్లీషు మట్టుకు హెడ్ మాస్టరుగారు చెప్పుదురు. వీరు బాగుగనే చెప్పెదరట. అయితే వీరు ఏసరిని గాని ఆలస్యముగా చేయుచుండెదరట కడచిన సంవత్సరము మ. రా. రా. యజ్ఞ. నరసింహాచార్యులు ఎం. ఎ. ఎల్. టి. గారు ఫిసిక్సును 6వ ఫారపు బాలుకులకు నేర్పెడివారు వీరు దానియందు యీ స్కూలులో అదివరకుండెడి కొరతను తీసివేసివారిని సంతసిం చితిమి. ఈ స్కూలు దురదృష్టమేమోగాని వారికి యీ పూసీకు సరిపడక బందగు కల్గివారు. ఈ స్కూలు యుధాప్రకారకీర్తిస్థు అనునట్లు మొదటివారికివచ్చినది. ప్రతిమిదపుట్టు అన్నట్లు 6వ ఫారమునకు లెక్కలుచెప్పట్టి మ. రా. రా. కె. సత్యనారాయణుని ఏ ఎల్. టి. గారుకూడా నేర్పెట్టెవునున్నారట. వీరికినుండు లెక్కలు చాలాబాగుగా చెప్పుచు యిక్కడనుంచి వెళ్లిన మ. రా. రా. సుందరరా మయ్య బి. ఏ. ఎల్. టి. గారు నేర్పెట్టె చింతను వీరు కొంతవరకు బాలుకు మృదయులనుంచి తీసివేసివారట వీరు కూడా నేర్పుచున్నారు. అదేమి చిత్రమో గాని యీస్కూలు నకు వచ్చిన పుష్కలములలో మంచివాడు యిక్కడనుండరు. అది స్కూలుయొక్క దురదృష్టమో లేక మతేదో? నరసింహా చారిగారికి బడులుగా ఫిసిక్సుననేర్పటకు నారాయణస్వామి అయ్యర్ గారు వచ్చివారు గాని ఏకరణము చేతనోగాని వీరు ఫిసిక్సును చెప్పక ఎలిమెంటరీ సయిన్సు మొదలుగాగల వాటిని చెప్పుచున్నారట. కాబట్టి ఫిసిక్సును యీ స్కూలులో అనాదిగానున్న మ. రా. రా. సత్యేశ్వర్ గారికే యిచ్చి వారు. ఇక లెక్కలకు ఎట్టివారిని తెనుగు రాని వారిని నియమించెద లోగదా వై నమా! అని యు బహుశా కొంతకాలముక్రిందట చెప్పుచున్న మ. రా. రా. సీతారామ శాస్త్రిగారికే యిచ్చెదరేమాయనియు బాలుకు భయపడుచున్నట్లు కనపడుచున్నది. ఈస్కూలులో మొదటి గ్రూపునకుజేట్టి దండజేత వదలునట్లు కనబడదు.

ఇదివరలో హిస్టరీ మ-రా-రా డి. వి. జగన్నాథ రావుగారు చెప్పెడివారు. అప్పుడు అందులో చాలమంది పిల్లలు కృతార్థులైవునుండెడివారని ప్రతికీర్తయై కానేరదు. అట్టివారికి స్కూలుకుమిటివారు కొంచెము జేతన మెక్కువ యొక్క వారిని పంపిరట, వారికి బడులుగా మ-రా-రా విన్న కొట మొకట రంగారావుగారు తెలియించి నికడేదచ్చిరి. గతపరీక్షలో హిస్టరీలో జరు మొందిన బాలుకుసంఖ్య వ్రాయుటకు నాకల మాడవచ్చుది. వీరేదో చెప్పుకరటగాని పిల్లల యొక్క యశస్థతలనో లేక వారికి చెప్పుకది తెలియకపోవుట చేతనో లేక పరీక్షాప్రశ్నములు కష్టముగా నుండుటవల్లనో లేక మతొందుచేతనో యీ అవజయము తెలియవచ్చుది.

హైస్కూలు డిపార్టుమెంటుకు బి. ఏ. పరీక్ష తప్పు మన్న వారిని, తప్పుబోవుచున్న వారిని, చదువుచున్న వారిని నియమించుదురు. వారు 6వ ఫారమునకుకూడా నేర్పెదరు. ఇది ఓరికెన్టుకు గుర్తిదానిని వెండ్లాడి నట్లున్నది. ఇక తక్కువ తరగతులకు డిక్షనరీవారిని అనగా నెలూరవారిని నియమించు చున్నారట. వారు మట్టాడు తెనుగు పిల్లలకు అర్థమగునో కాదోయని యనుమానము.

ఈస్కూలుకు ఒక డ్రీల్ మాస్టరుగారుకూడా ఉన్నా రు. వీరు 400 పిల్లలకు డ్రీల్ చెప్పవలసినప్పటికి వీరికి అస్కూలులో వీరికి సంబంధించి పనులున్నట్లు కానించదు. వీరే హెడ్ మాస్టరు గారేమోయని చూపు లనుకొనునట్లుగా పని చేయుచుండురు.

అన్నిటికంటె ఎక్కువైన సంఖ్యయేమోనగా కొందరు మేష్టరు ట్రూప్ మెంబర్లకుపోరాడును పరీక్షదినములలో వారు పరీక్షాప్రశ్నములలో మాయచేయుటకు వారు పడు కష్టము అభగవంతునికే ఎఱుక.

ఒకమిటి మెంబర్లారా! స్కూలుయొక్క మూలభవము క్రింద 10 నేల రూపాయలు యివ్వబడినవికదా! ఇక నెనను మీరు శ్రద్ధవహించిస్కూలుయొక్క దుస్థితినిచూచి కొంచెము డబ్బు పోయిననుసరే అనుకొని మంచి యు పాధ్యాయులను అందులోమఖ్యముగా తెలుగువారిని నియమించి పిల్లలయొక్క చరవగలనుబాపి స్కూలును వృద్ధి చేసెదరని నమ్మచున్నాను.

పురవాసి.